

Colofon
Dorpskrant Nederhemert is een uitgave van de Dorpsraad Nederhemert.

De redactie bestaat uit:
Jenny van den Broek Dirk Brugmans
Willemien Hobo Gerda Kooijman
Wim van der Toorn René van de Werken

Info en tips:
Voor het aanleveren van tips, artikelen:
dorpskrant@dorpsraadnederhemert.nl

Verspreiding en abonnementen:
Dorpskrant Nederhemert wordt gratis verspreid onder alle inwoners van Nederhemert. Mensen buiten Nederhemert kunnen een abonnement nemen. Een ophaalabonnement kost € 20,- en een abonnement per post kost € 30,- per jaar.
Bezorging, klachten, nieuwe abonnees:
Dirk Brugmans 06-22838436

Vormgeving: G. Kooijman

Advertenties:
De Dorpskrant Nederhemert wordt bekostigd door advertenties. De prijzen zijn als volgt:
KLEUR:
Hele pagina - € 550,- per jaar
Halve pagina - € 275,- per jaar
Kwart pagina - € 137,50 per jaar
ZWART-WIT:
Hele pagina - € 110,- voor 1 uitgave
 - € 400,- voor 1 jaar
Halve pagina - € 55,- voor 1 uitgave
 - € 200,- voor 1 jaar
Kwart pagina - € 27,50 voor 1 uitgave
 - € 100,- voor 1 jaar
Achtste pagina - € 17,50 voor 1 uitgave
 - € 55,- voor 1 jaar

Digitaal
Website: www.dorpsraadnederhemert.nl
Facebook: Dorpsraad Nederhemert
Twitter: @DorpsrNhemert

Verantwoordelijkheid
De redactie van de dorpskrant draagt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud van de bij hen aangeleverde artikelen.

Contact met de gemeente:
Hebt u klachten over allerlei zaken binnen Nederhemert die ook de gemeente aan gaan, denk aan kapotte verlichting, verstopte riolering, overlast e.d., bel dan altijd met telefoonnummer. 0418-681681. Daar wordt u te woord gestaan en zo nodig doorverbonden. Wanneer de gemeente meermaals niet op uw klachten heeft gereageerd, kunt u contact opnemen met de dorpsraad.

De contactpersonen binnen de gemeente zijn:
Nicole Heerius-van Duinen, dorpscoördinator van de gemeente Zaltbommel. Zij is bereikbaar op het nummer 0418-681645 of 06-29024749.
Binnen de politie is er ook een contactpersoon voor de dorpen. Voor ons is dat Ingrid Visser, te bereiken via telefoonnummer 0900-8844

Toen we dit nummer gingen voorbereiden, spraken we er over dat precies 25 jaar geleden het hele openbare leven stil kwam te liggen. Iedereen moest z'n spullen pakken en elders zijn onderkomen zoeken voor de dreiging van het water. Een dreiging, een sprake van de natuur. Deze dreiging met het water maakte een groot contrast met de natuur in die dagen. Ik weet nog dat ik over een zonovergoten straat terugliep naar mijn huis nadat het evacuatiebevel was gegeven. Wat was het een onzekere tijd! Bedrijven moesten dicht, de school ging op slot, het kerkgebouw bleef op zondag leeg, alles viel stil. Na een week bleek in de natuur het water zich terug te trekken en werd het sein weer op 'groen' gezet. Grote opluchting en dankgebeden werden gevoeld, gehoord en geuit. Ik herinner me nog als de dag van gister het bord langs de A2: "welkom thuis". Wat maakte alles op iedereen een onuitwisbare indruk! De overheid beloofde er alles aan te gaan doen dat dit niet weer zou hoeven gebeuren. Men ging ook met man en macht aan het werk om een deltaplan voor het rivierengebied op orde te krijgen. Elders moesten huizen wijken voor brede sterke dijken. We voelden ons weer beschermd. Het stilleggen van het hele openbare leven zoals toen? Daar kon niemand zich meer iets bij voorstellen. Tot begin 2020. Kon ons niets meer gebeuren? Beschaamd zien we dat ook in 2020 wereldwijd, mensen met lege handen staan. Een onbekend en ongrijpbaar virus maait met een scherpe zeis om zich heen. De hele wereld is ontredde en ontregeld. Een laconieke houding maakt plaats voor blinde en ongecontroleerde opschudding. Mensen die elkaars nabijheid nodig hebben moeten nu op afstand van elkaar blijven. Winkels worden in blinde paniek leeggekocht. Gelegenheden, scholen, ze moeten dicht. Met elkaar lijken de mensen alleen nog in het Coroniaans te kunnen communiceren. Het is vijftientig jaar na de evacuatie uit dit gebied. Het land, de wereld is wéér ontregeld door de natuur. Terwijl buiten de natuur ontluikt in al haar pracht. Zoals ook in mei 1940 het contrast tussen de onveranderlijke natuur en de onzekerheid van het leven groot was. Deze week kwam ik een klein versje tegen: "Gans het raderwerk staat stil, als Uw machtige arm het wil.

Gerda Kooijman – Groeneveld

Nieuwtjes van de dorpsraad

Nieuwtjes van de Dorpsraad.

2020 een jaar om terug te kijken en vooruit te kijken.

We leven met elkaar in een kleine gemeenschap, die echter ook groter gaat worden, daar valt niet aan te ontkomen, dat hoort bij de toekomst.

We hebben als we terugkijken (ikzelf kwam 47 jaar geleden voor het eerst regelmatig naar Nederhemert) in al die jaren groei en ontwikkeling meegemaakt. Soms ging dit even gepaard met verwijdering tussen groepen mensen en families in ons dorp. Denk hierbij aan de oprichting van PC-basisschool de Vogelvlucht en het losmaken van de PKN naar een Hersteld Hervormde kerk.

Mensen probeerden elkaar van hun gelijk en inzicht te overtuigen. Dit bracht soms een verwijdering tot stand en een afstoten van contacten.

Gelukkig echter is het steeds weer goed gekomen. De mensen in Nederhemert steunen elkaar in goede maar zeker ook slechte tijden. Dat was ook in de oorlogsjaren, in de jaren van crisis en in 1995 bij het hoge water, waardoor iedereen moest evacueren.

Ook nu zie je hoe mensen voor elkaar klaar staan en met elkaar dingen organiseren en of oplossen en dat is het mooie van wonen in een dorp.

Zeker een dorp als Nederhemert, waar we alle eerste levensbehoeften kunnen kopen en een mooi gezondheidscentrum rijk zijn, waar verenigingsleven nog steeds bloeit en waar we samenwerken als het nodig is.

Zo hebben wij aan het einde van het jaar samengewerkt met Oranjevereniging Oranje Trouw en ook voor 5 mei zijn we weer gezamenlijk plannen aan het smeden.

Met de IJscub Eensgezindheid, die afgelopen jaar 90 jaar geleden is opgericht hebben we een mooie samenwerking gehad om een ijsbaan te realiseren. Ook de gemeente heeft hierin natuurlijk hun steentje bijgedragen en onze dorpscoördinator Nicole Heerius is hierbij een belangrijke schakel.

We hopen, dat we voor jullie allen de komende jaren nog veel mogen betekenen.

Onderstaand wat specifieke onderwerpen om kennis van te nemen of in mee te denken.

Samenwerking verenigingen.

Wij streven ernaar om met alle verenigingen samen te werken en/of ze samen te laten werken. Dit zal de band versterken onderling.

30 december 2019

Op 30 december hebben we wat het winterevenement betreft samengewerkt met Oranje Trouw. Het was een leuke bijeenkomst, waarover U verderop in de krant een impressie gegeven wordt.

De wedstrijd was gezellig en leuk en het was bijzonder, dat we een winnaar hadden en geen winnares. Het was zo geslaagd, dat we in ons evaluatiegesprek afgesproken hebben dit jaar op 30 december 2020 weer een winterevenement samen met Oranje Trouw te organiseren.

Mochten andere verenigingen mee willen doen, dan zijn ze welkom om aan te sluiten. Geef het door aan ons en dan worden jullie ergens begin oktober uitgenodigd voor de startbijeenkomst.

Verder was Johanna van Ooijen zeer verbaasd, dat zij werd uitgeroepen tot Hèmerse Held.

Heel leuk is het om te zien, dat in de afgelopen jaren het aantal voordrachten uit het dorp met sprongen toeneemt. Verder is het leuk, dat we zien, dat diverse mensen echt vanuit het dorp door meerdere mensen spontaan voorgedragen worden. Het is niet zo, dat wij het beslissen Nee, het komt echt uit de gemeenschap als blijk van waardering voor de desbetreffende persoon, die zonder op de voorgrond te treden gewoon zijn ding doet voor zijn medemens en de samenleving.

Heel bijzonder en mooi. Johanna nogmaals van harte gefeliciteerd, we nemen ons petje af voor wat jij allemaal doet. Het lijkt heel gewoon, maar is heel bijzonder.

Herinrichting Hofstraat

Er is door de gemeente een klankbordgroep gevormd om te kijken hoe de herinrichting van de Hofstraat er uit kan gaan zien. Wij als dorpsraad zijn daar ook voor uitgenodigd en in een later stadium zal iedereen hiervan op de hoogte worden gebracht en gelegenheid krijgen om er iets over te zeggen.

Wij als dorpsraad zouden het graag zien als één geheel met Tuinstraat – Binnenweg en Schoolstraat, maar de gemeente ziet daar nu nog geen aanleiding toe, aangezien het budget alleen geldig is voor de Hofstraat. Wordt vervolgd.

Trottoirs

We hebben het verzoek gehad om uiterlijk eerste week april aan de gemeente door te geven welke trottoirs slecht begaanbaar zijn met rollator en/of kinderwagen.

We maken hiervoor een rondje, maar zouden ook graag van U vernemen waar de eventuele knelpunten zitten, dus vragen wij U om dit door te geven aan de dorpsraadsleden, dit kan per briefje, telefoontje of persoonlijk gesprek. De mening van de senioren die met een rollator lopen is voor ons zeer waardevol, dus laat U horen. Per email kan ook naar willemien.hobo@gmail.com

Projectenbudget

We waren aan het bekijken of we van het projectenbudget het historische bushokje aan de dijk op konden knappen, maar ondanks een zeer scherpe calculatie gaat het nog om een bedrag waarvan wij ons afvragen of dit verantwoord is om daaraan te besteden.

Het leek ons beter om het projectenbudget te gebruiken voor parkeerplaatsen bij het kerkhof. We hebben dit plan ingediend en dit is positief ontvangen. De komende maanden gaan we verder met de benodigde aanvragen en realisatie.

Nederhemert Zuid

In april zal een aanvang gemaakt worden met het realiseren van de parkeerplaatsen in Nederhemert Zuid.

Verlichting Nieuwstraat

We hebben aan wethouder Gijs van Leeuwen de ongeveer 90 ingeleverde formulieren voor de verlichting aan de Nieuwstraat overhandigd.

Hij belooft ons zijn best te doen intern om dit te realiseren.

Echter vanuit de gemeente is het antwoord gekomen, dat het buitengebied is en dat het niet mogelijk is vanwege de regelgeving en de hoge kosten (€ 100.000,00). Verder hebben we aangekaart, dat bij elke woning in het buitengebied een lantaarn hoort te staan volgens de regelgeving, maar ook daar hebben we het antwoord op gekregen dat dit niet waar is.

Vervolgens zijn we nog aan het bekijken of we met lantaarnpalen op zonne-energie uit de voeten kunnen, die aan gaan als er iemand aankomt en weer uitgaan als die persoon voorbij is.

Dit wordt vervolgd.

Nieuwbouw in Nederhemert

Iedereen in Nederhemert is blij met nieuwbouw, mits gefaseerd en met voldoende dorpsgehalte, groen en parkeerplaatsen.

Een tijd geleden hebben wij een beleidsplan ingediend, waarin onder andere een dorpsplein was opgenomen. Bij de gemeente hebben wij de vraag neergelegd om voor de komende 15 jaar in deze plannen ruimte te maken voor een dorpsplein met eventueel nieuw dorpshuis en gymzaal, wat we ook voor evenementen kunnen gebruiken en waar voldoende overloop parkeerplaatsen zijn.

Tevens gevraagd om zorg te dragen, dat voor de school de nabijgelegen grond aangekocht zou gaan worden om eventuele uitbreiding van de school veilig te stellen.

Dit zijn toekomstbeelden, maar we moeten niet vergeten in de toekomst te blijven kijken en de voorzieningen in ons dorp hanteerbaar en op pijl zien te houden. Het wil niet zeggen, dat alles zo maar kan, maar met projectontwikkeling kan wel een basis gelegd worden voor deze knelpunten in de toekomst, want met zoveel extra woningen en extra mensen komen sommige zaken naar alle waarschijnlijkheid in het gedrang en het is verstandig om daar ruim van tevoren over na te denken.

Hoog water

Het is alweer 25 jaar geleden, dat iedereen weg moest in verband met het hoge water en de kans op dijkdoorbraak. Ik weet nog heel

goed hoe dat voelde, de kinderen van school, mijn ouders die ze op kwamen halen en toen de handen vrij om verder te regelen en te helpen. 's Avonds op de dijk bij het veerhuis met een donker dorp achter ons en een lange colonne van auto's die weg reed. Het voelde heel raar. In deze krant staan diverse mensen hierbij stil.

Dodenherdenking 4 mei

De dodenherdenking vindt ook dit jaar weer plaats op het kerkhof om 19.00 uur. U bent hiervoor van harte uitgenodigd om aan te sluiten.

5 mei 2020 – 75 jaar bevrijding

Samen met Oranjevereniging Oranje Trouw gaan we een programma opstellen en gezamenlijk uitvoeren, om stil te staan bij 75 jaar bevrijding.

We proberen voor alle leeftijden stil te staan bij onze vrijheid en dit in dankbaarheid met elkaar te beleven. Het programma staat verderop in deze krant en er zal huis aan huis nog een flyer rondgebracht worden.

We hopen dat U op 5 mei ons dorp versiert met rood-wit-blauw en dat we U mogen begroeten bij het dorpshuis.

Zomermarkt

In verband met ons 5 mei-programma en de zomerweek van de Oranjevereniging is er dit jaar geen zomermarkt gepland. We organiseren echter wel weer een winterevenement.

Aftredend (en herkiesbaar)

In juni zullen Arie Verheij en Walter Esch aftredend en herkiesbaar zijn.

Tegenkandidaten kunnen zich opgeven tot en met 6 juni 2020.

Onze volgende vergadering is op maandag 8 juni om 19.30 uur in dorpshuis de Gaarde.

U kunt van 19.00 tot 19.30 uur langskomen om Uw vragen en of adviezen, aan de dorpsraad, voor ons dorp en of gemeente door te geven.

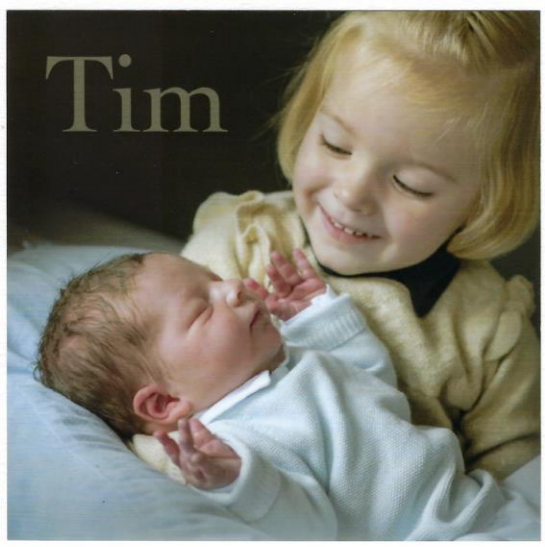
Ik hoop, dat we met zijn allen nog lang in vrede met elkaar kunnen en mogen samenwonen in ons dorp, waar we allemaal weleens onze mening over hebben, maar wat toch echt zo slecht nog niet is.

Ik wens U allen veel leesplezier.

Willemien Hobo – Rooijens

Onze kleinste Hemertsen

Tim

Tim van der Vliet

Dankbaar en blij ontvingen wij uit Gods
scheppende en bewarende hand een zoon en broertje.

Arie

23 oktober 2019

Tonnie & Sanne van der Vliet – Kroon
Tessa

Boterbloemstraat 36
5317 NH Nederhemert
Telefoon: 0418 843191 / 0631578985

Uit Gods scheppende en bewarende
hand mochten wij twee zoons en twee
broertjes ontvangen

Cornelis & Johannes
Corné Joas

Dirk, Annemarie en Maria Oomen
Boterbloemstraat 35
5317 NH Nederhemert
Telefoon: 0418-795019/0640959945

Eer iets van ons begon te leven,
was alles in Uw boek geschreven
Naar Psalm 139

Joas & Corné

14 december 2019

Joas en Corné Oomen

BOAZ

17 december 2019

Looft den HEERE, want Hij is goed (ps. 136: 1)

Boaz de Lorm

Een kindje ontvingen wij
verwonderd, dankbaar en blij,
Dankend de Schepper van dit leven,
Hij heeft gespaard en ons een zoon en broertje gegeven

BOAZ

17.15 h | 3070 gr | 50 cm

17 december 2019

Justin en Arianne de Lorm - Oomen
Hugo, Jonathan, Lisa, Ninke, Laura & Lukas

Sleutelbloemstraat 18
5317 NB Nederhemert
T: 0418-551280

Onze kleinste Hemertsen

Ilze van Appeldoorn

Komt, laat ons aanbidden en nederbukken;
laat ons knielen voor den HEERE, Die ons gemaakt heeft.

Bezoek vinden we fijn, maar mag het binnen 14 dagen zijn?

Dankbaar en blij zijn wij met de geboorte van
onze dochter en zusje

Ilze Louwrientje Elzelina

Ilze is vernoemd naar oma Vos

3580 gram

51 cm

22:19 uur

Wijnand en Gerdien van Appeldoorn
Bart

Kapelstraat 3a, 5317 JP Nederhemert - 0683153675

Hanna van der Steenhoven

Hanna

Door God gegeven,
in liefde en blijdschap ontvangen,
onze dochter

Roelinde Johanna

2 januari 2020

André en Bettie van der Steenhoven
Janice, Jesse, Sarah

Molenstraat 5
5317 JD Nederhemert
Tel: 0418-553163

Onze kleinste Hemertsen

Janneke

16 DECEMBER 2019

Janneke van den Oever

DE HEERE, DIE LEVEN GAF EN LEVEN SPAARDE,
VERBLIJDE ONS MET DE GEBORTE VAN EEN DOCHTER EN ZUSJE

Alida Jasserina

WE NOEMEN HAAR JANNEKE

JAN-WILLEM & MARIJE VAN DEN OEVER - DE JONG
ANNEMIEKE

MAASDIJK 58
5317 KS NEDERHEMERT
06 11 18 81 47

Sofie

17 januari 2020

Looft den Heere, want Hij is goed!

Dankbaar en blij ontvingen
wij uit Gods scheppende en
bewarende Hand een dochter!

Jannetje
Sophia

Sofie is het zusje van Imke en Thom

Leendert en Jannie Verhoeven-Struijk
Pinksterbloemstraat 6
5317 NG Nederhemert
0418 - 72 30 90

Sofie Verhoeven

Dankbaar en blij ontvingen wij
uit Gods scheppende en
bewarende hand een zoon

Gerard Cornelis

Vince

3820 gram * 54 cm * 21:03 uur

Henk & Janita Vos | Maasdijk 16 | 5317 KR Nederhemert
Henk 06-31156237 | Janita 06-46499108

Vince

Geboren op 26
januari 2020

Vince Vos

Onze kleinste Hemertsen

Alain-Philippe Aurélien

Ален-Филипп Орельен

27 January 2020
27 января 2020

Alain-Philippe Aurélien Sanglier

Happy and proud with the birth of our second son & brother
Счастливы и гордимся нашим вторым сыном и братом

Alain-Philippe Aurélien
Sanglier

Ален-Филиппом Орельеном
Санглиер

Fabian, Nadia & Louis-Maxime Sanglier
Фабиан, Надежда и Луи-Максим Санглиер

Kerkplein 6
5317 JT Nederhemert

18:10

51 cm

3695 gr

DREAM
Big
LITTLE
One

Aron

1 FEBRUARI 2020

DE HEERE, DIE LEVEN GAF EN LEVEN SPAARDE, VERBLIJFDE ONS
MET DE GEBORTE VAN EEN ZOON EN BROERTJE

Aron

ADRIAAN CORNELIS

GEBOREN OP 1 FEBRUARI 2020
18.15 UUR - 2870 GRAM - 49 CM

MACHIEL EN DINEKE, JULIAN EN GERJAN VAN DE WETERING
ORMELINGSTRAAT 15 - 5317 JB NEDERHEMERT
TEL. 0418-723001

Aron van de Wetering

Watersnood Anno 1995

25 jaar geleden.
Evacuatie vanwege het hoge water in het rivierengebied.
Eind januari – begin februari 1995

'k Ga vijftientig jaar terug
In mijn herinnering.
Die bange tijd toen 't water kwam
Ik voor ons kroost bezing.

Het regend' veel en 't waterpeil
Van Maas en Waal steeg hoog.
Van dijk tot dijk één waterplas
Geen uiterwaard bleef droog.

De loopplank was bij Jan van Dam
Te kort bij deze stand.
Een roeiboot tot verbinding diend'
van 't schip naar 't vasteland.

Maar is die dijk wel vast en sterk
Bij zo veel waterdruk?
Eén zwakke plek licht d' oorzaak wordt
Van 't grootste ongeluk.

Die angst en spanning is te zien
Op bijna elk gezicht.
't Gesprek op straat gaat over niets
Dan 't laatste nieuwsbericht.

Het water stijgt, de dreiging komt,
Houdt Hurwen's dijk het wel?
De buitendijken zijn doorweekt
Door waterstroom en kwel.

De overheid en 't waterschap
Houden een waakzaam oog.
't Bedwingen van die watervloed
Houdt vele voeten droog!

Elk dijkvak wordt nu streng bewaakt.
Aan rusten denkt men niet.
De dijkwacht inspecteert de dijk
Of hij geen scheuren ziet.

Dan, 's maandagsmiddags, komt 't bericht:
't Gevaar wordt toch te groot.
De Bomm'lerwaard dient snel ontruimd
Er dreigt een watersnood.

Heel Hèmert komt nu in de weer
Elk regelt, draaft, pakt aan.
Laadt auto's vol in allerijl
Om weg te kunnen gaan.

En achteraf staan we verbaasd:
Wat heb ik toen gedaan?
Maar niemand wist toen op die dag
Hoe 't verder zou vergaan.

Hier draagt er een zijn meubilair.
-Op zolder blijft 't wel droog-
Maar bij zes meter watervloed
Blijkt dat niet bijster hoog.

Een ander pakt slechts fotoboek,
Wat lijf- en bedgoed in.
En rijdt naar een vakantiepark
Met ouders en gezin.

Daar brengt nog een zijn wasmachine
Bij vrienden in de schuur.
Vindt zelf weer elders onderdak
-'t Blijkt maar voor korte duur-

De Veemarkthallen in Den Bosch
Staan vol met schaap en koe.
Veel vee wordt straks opnieuw vervoerd
Naar opvangboeren toe.

Die week vol spanning komt ten eind.
-Het water iets gedaald-
Op zondag mag men weer naar huis
Zo heeft Den Haag bepaald.

Weldra trekt ieder welgemoed
Terug naar haard en huis.
Bedankt zijn gastgezin voor zorg
Waardeert 't vertrouwde thuis

Elk heeft verhaal en spreekt er van
Hoe hij het heeft gehad.
Maar even slechts, want 't nodig werk
Moet snel weer aangevat!

En 's zondags, toen de milde rust
Op 't dorpje was gedaald
Toen heeft de oude predikant
Ons bij Gods Woord bepaald

Hij sprak van eigen angst en schrik.
-’t Verkeer stond uren vast -
Had 't water op dat ogenblik
Ons in die rij verrast:

Dan waren wij vergeefs gevluht
Verzwolgen in die vloed.

God heeft Zijn almacht daar betoond
En ons voor ramp behoed.

God heeft weleer stad Ninevé
Bedreigd, door Jona's woord.
Sprak ook tot óns door deze vloed
Hebt gij Zijn stem gehoord?

Hij heeft ons, zoals Ninevé
Gedreigd, eens stilgezet.
Wie onzer goot zijn schuldig hart
Toen uit in smeekgebed?

Hún vasten en boetvaardigheid
God óns tot voorbeeld zet.
Maar wij verhardden onze nek
-Toch heeft Hij ons gered-

Bekering kan nooit zijn de grond
Berouw de oorzaak niet.
't Was Gods lankmoedigheid alleen
Die ons bij 't leven liet.

God spaarde ons als Ninevé
Voor 't uiterste verdriet.
't Berouwde Hem om 't kwaad te doen
EN God, HIJ DEED HET NIET!

'k Ga vijf en twintig jaar terug
In mijn herinnering.
In bange tijd door God bewaard.
Dat elk Zijn trouw bezing!

De inwoners van het rivierengebied mochten vanaf zondag 5 februari weer naar hun huizen terugkeren. Op woensdagavond 8 februari ging Ds. Op 't Hof voor in een weekdienst, waarin hij zijn gehoor bepaalde bij Noachs dankoffer n.a.v. Genesis 8.

Op zondag 12 februari preekte de in ons dorp wonende emeritus-predikant Ds. D. Oskam over de in dit gedicht aangehaalde woorden uit Jona 3 vers 11: ... en Hij deed het niet.

Quartiers.

Wij moesten vluchten

Wij moesten vluchten

Toen ik in november 1994 's middags van de stal naar huis liep moest ik er aan denken dat in de Tweede Wereldoorlog hier het front was geweest. Tegelijk vroeg ik me af ik waarom daar zo weinig over is geschreven. Toen nam ik mij voor dat als er nou iets zou gebeuren, om een en ander op te schrijven. Ik had er geen erg in dat het al binnen twee maanden zo ver was. Om die reden heb ik direct een dagboek bijgehouden. Niet dat ik onmiddellijk met pen en papier aan de gang ging, maar ik probeerde alles zoveel mogelijk in mijn bovenkamer op te slaan.

Tussen Kerst en Nieuwjaar 1994 zaten de burgemeesters al te vergaderen of zij de mensen hier moesten laten evacueren omdat de Waal toen hoog stond. Wij hadden uit voorzorg al plaats gezocht voor onze koeien voor het geval dat het inderdaad moest gebeuren. In Giessenburg konden wij bij familie terecht omdat zij een nieuwe loopstal hadden gebouwd en de oude stal leegstond. Gelukkig zakte toen het water en hoefden wij niet weg.

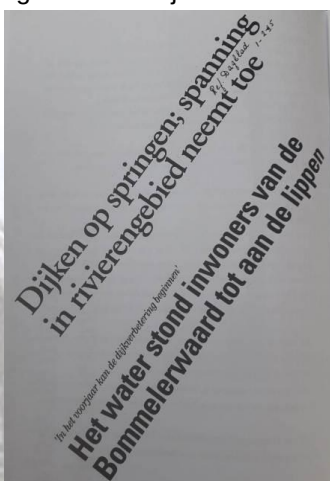
Nu had ik in mijn leven al een paar keer meegemaakt dat er bij Zuilichem, in verband met een dreigende dijkdoorbraak, dag en nacht bewaking was. Daar leer je mee leven. Dus toen in januari 1995 het water weer ging stijgen, maakte ik me niet zo druk. Ruim een jaar geleden was het immers ook meegefallen.

's Middags 30 januari ging ik eerst in Bruchem naar de masseur en gelijk daarna even naar de kapper. Die had de radio aanstaan en toen, terwijl hij mijn haar aan het knippen was, kwam

om 15.00 uur op het nieuws het bericht dat wij moesten vertrekken. Die kapper raakt zo overstuur dat hij als een dolleman begint te knippen. Ik zeg tegen hem: "Stopte gij is, want dè gaot nie goed. Ik heb al un probleem dè ik weg moet vur ut waoter, mer es ik daolijk mee unne kale knikker thuis kom heb ik er nog un probleem bij."

De vrouw des huizes had ook al vernomen dat we weg moesten en had al wat hulptroepen ingeschakeld. Zij komt uit Andel en had daar haar hele familie opgeroepen. In Giessenburg, waar wij al ruim een jaar eerder om plek voor de koeien gevraagd hadden, hadden ze het nieuws ook gehoord. Die belden dat ze voor onze koeien de stal aan het klaar maken waren. Later hebben ze nog geprobeerd ons te bellen om toch maar niet te komen omdat zij misschien ook weg moesten. Aangezien de telefoonlijnen overbezet waren, konden zij ons niet bereiken. Omdat wij hier nergens meer een veewagen konden krijgen, hadden wij hen gevraagd of zij daar iemand in de buurt wisten. Daar hebben zij nog voor gezorgd, ze wisten toen nog niet dat zij misschien ook weg moesten.

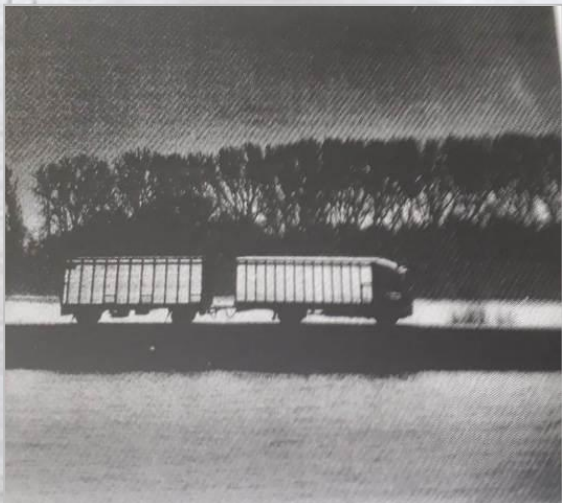
Mijn zwager uit Nieuwerkerk a/d IJssel kwam ook helpen. Die heeft de aardappels naar de steenfabriek gereden Omdat er binnen geen plaats was, werden die buiten tegen de muur gestapeld. Hier stond de waard ook onder water, dus dat was een uitkomst voor de ratten die naar het hogere gedeelte waren gevlucht.

Toen wij ze later ophaalden, bleek dat die jongens er flink feest hadden gevierd. Honger hadden ze in ieder geval niet geleden.

In zulke tijden maakt men de vreemdste dingen mee. Eén man die in ons huis niet wist wat hij moest doen omdat we elkaar in de weg liepen, vroeg aan mij waarmee hij kon helpen. Ik stuurde hem naar de schuur om daar een en ander in kisten te laden. Toen ik even later bij hem ging kijken was hij bezig om oud ijzer in te laden. Het is natuurlijk moeilijk als iemand je aan het helpen is, en denkt goed te doen, om dan te zeggen dat hij verkeerd bezig is. Dus heb ik hem aangeraden om eerst de kasten leeg te maken. Voor mij werd het tijd om te voederen en te melken. Gelukkig kwam die avond de melkwagen de melk ophalen. Zodoende kon ik de tank van onder open laten zodat, als het water echt zou komen, deze vol kon lopen. Anders zou hij gaan drijven en door het dak naar buiten gaan. De helpers waren naar huis en Gerda met de kinderen naar moeder en oma in Andel.

Nu was ik alleen en moest ik wachten op de veewagen. Alles was opgeruimd dus ging ik soms even in de stal kijken. De dieren lagen rustig te herkauwen en wisten niet wat hun te wachten stond. Uit verveling ging ik elke keer op de dijk kijken naar de Bergse Maasdijk. Alles wat enigszins rijdbaar was werd gebruikt, met en zonder licht. Dat kan in zo'n tijd allemaal. Het was een lange sliert die langzaam voortbewoog, want alles moest over een smalle brug waar verkeerslichten bij stonden. Overal hoorde ik sirenes van ambulances of politiewagens. Dat maakte de sfeer er niet gezelliger op.

Gerda belde, veel later dan verwacht, dat zij er lang over gedaan hadden omdat het verkeer op de Heemstraweg helemaal vast stond. Als die avond het water was gekomen waren er duizenden mensen op die weg verdronken.

Er stond geen stoel meer in huis, wel een stalen ledikant, dus ging ik soms even op de spiraal liggen. Toen drong het tot mij door dat ik mogelijk voor lange tijd van huis moest. Dat was ik niet gewend. Ik wist toen ik dit beroep koos dat ik zeven dagen per week moest werken, want de melkkoeien moeten gemolken worden. Nu zult u zich afvragen: "Heb je nooit naar vakantie verlangd?" Zeker wel, toen ik op de lagere- en landbouwschool zat, maar later nooit meer. Wij hebben twintig jaar lang het boerderijtje aan vakantiegangers verhuurd. In die tijd dacht ik weleens: "Hier hoop ik voor bewaard te blijven." Maar nu waren wij van overheidswege verplicht te vertrekken. Als mensen op vakantie gaan, weten zij voor hoelang, maar nu kon niemand hier antwoord op geven. En hoe zullen we het terug vinden? Na vijf uur wachten arriveerde eindelijk de veewagen. Er kwamen verschillende mensen helpen die nog niet vertrokken waren. Eén van hen nam later de hond mee naar Andel. Later vertelde hij dat het in de auto niet te harden was van de stank, die hond lag namelijk altijd graag in de stal op het kuilgras. Deze veewagen had een aanhangwagen bij zich en die kon de stoep niet af. Met de voorwagen werden de koeien onder opgehaald en op de dijk overgeladen. Wij hadden er toen 43 en ik dacht dat die allemaal niet tegelijk mee konden. Maar dat liep anders. Toen de aanhangwagen vol was lifte de chauffeur de vloer met koeien en al omhoog zodat daar onder ook dieren konden staan. Na veel getob was alles eindelijk geladen. Ik zag dat het op

de Bergse Maasdijk al wat rustiger werd, dus raadde ik de chauffeur aan om daarover de Bommelerwaard te verlaten. Ik keek nog een keer om en we vertrokken.

Toen we midden in de nacht door de Molenstraat reden was het toch een apart gezicht. Geen één huis waar een licht brandde en met 'holle ogen', want de gordijnen waren weg. Op de Bergse Maasdijk haalden we een man uit ons dorp in op zijn bromfiets. Hij was zo lang in het verzorgingshuis gebleven tot zijn geliefde vrouw veilig was.

In Giessenburg aangekomen was daar alles in diepe rust. De chauffeur drukte op zijn luchthoorn. Dat ding galmde zo door die donkere nacht dat horen en zien verging. Gelijk flitsten in twee huizen de lichten aan. Want de boerderij was overgedaan aan hun dochter en schoonzoon. Pa en ma woonden er naast. Ik zal nooit vergeten hoe hartelijk wij ontvangen werden, vooral door die dochter. Zij

kon het bijna niet aanhoren hoe onze koeien op de wagens stonden te loeien. Tot mijn schrik kreeg ik te horen dat zij gisteravond hadden geprobeerd ons te bellen omdat zij misschien ook weg moesten. Waar nu heen? Tenslotte heb ik hen beloofd dat, als wij hier ook weer weg moesten, hun vee het eerst ging.

Eindelijk stonden de dieren bij hen op stal. De veewagen vertrok, maar nu doemde er een

ander probleem op. Vroeger molken wij de koeien met melkketels, nu molken wij met een melkleiding die de melk rechtstreeks naar de tank pompt. Zo'n leiding lag niet in deze stal, dus moesten we op zoek naar melkketels. Links en rechts gebeld en we werden geholpen. Maar nog een probleem, hun melktank was zo hoog dat ik bij ieder emmer de trap op moest om hem daarin leeg te storten. Gelukkig had hier een mechanisatiebedrijf een stortemmer. Daar kon ik de melk in doen en van daaruit werd de melk met een slang de tank ingepompt. Het is me altijd bijgebleven hoe hulpvaardig veel mensen zijn als iemand in nood is.

Onze melk ging dus in dezelfde tank. Daar was die schoonzoon niet zo heel gelukkig mee, want als onze melk soms niet goed was zou hij strafkorting krijgen. Ik zei hem dat hij zich geen zorgen hoefde te maken en beloofde hem dat, als er problemen bij de fabriek zouden zijn, ik de schade op me zou nemen. Op zo'n moment was ik wel even jaloers op die boeren die hun vee op het station hadden gebracht, waarna die over het land verdeeld werden. Zij hadden deze zorgen niet. Ik was altijd eigen baas geweest en wist dat ik me nu aan moest passen aan de wensen van hen waar we geëvacueerd waren. Anderzijds was het natuurlijk wel zo dat het plezierig is je eigen vee te kunnen verzorgen. Het viel voor hen ook niet mee, want wij legden tenslotte ook beslag op een deel van hun vrijheid.

De eerste avond kwam Gerda mij halen om in Andel te gaan slapen. Op weg daar naar toe vertel ik haar dat ik de achterdeur open had gezet. Mocht het water komen, dan kan het gemakkelijk naar binnen anders gaan er soms de ramen uit. Gerda vervolgens in alle staten... In Andel aangekomen ging ze onze zwager bellen die nog daar was. "Zoude gij bij ons de achterdeur dicht wille doen want dieje ... het um ope laote staon."

De volgende morgen om kwart over vier moest ik het bed weer uit, want om vijf uur begon men daar te melken. Daarom ging ik in de buurt op zoek naar woonruimte. Een vrouw zei: "Je mag onze caravan gebruiken, dan kun je die daar op het erf zetten." Daar was haar man het niet mee eens, dus kwam zij het later

afzeggen. Maar zij wist wel een adres waar wij een camper konden huren. Mijn zuster en haar man kwamen even bij ons kijken. Omdat ik voederen moest, zei mijn zwager dat hij die wel even op zou halen. Hij kwam met lege handen terug, die camper was zo vies en verrot dat hij er de weg niet mee op durfde. De pannen met een half jaar aan oude etensresten stonden nog op het gasstel. Tenslotte werd besloten dat wij bij pa en ma mochten blijven. Dus kort bij de koeien. Zij waren bijzonder goed voor ons. Er werden banden gesmeed voor het leven.

Eén boer had een grote fout gemaakt. Om het vee bij elkaar te houden had hij op zijn koeien met een merkstift een D geverfd. Dat was de eerste letter van zijn achternaam. Op het station in Zwolle stond een man die de koeien verdelen moest. Hij zag die D en was van mening dat het betekende dat die koeien droog waren en dus geen melk gaven. Daarom liet hij ze bij een boer brengen die geen melkmachine had. Na een poosje begonnen die dieren vreselijk te loeien want hun uiers kwamen strak te staan. Toen men doorkreeg wat er aan de hand was heeft men snel naar plaatsen gezocht waar zij wel gemolken konden worden.

Wij zaten in de polder tussen Giessenburg en Hardinxveld. De dag nadat wij daar aangekomen waren moest een deel van Hardinxveld evacueren. Die kwamen bij ons langs met aanhangers vol geladen met huisraad en dergelijke. Omdat het nu toch wel spannend werd of wij hier ook weer weg moesten, zijn wij naar verschillende adressen gaan bellen of we daar ergens terecht konden. Nu ging het niet om 45 koeien, maar 180 stuks. We belden ook naar kennissen in Urk of die ergens plaats wisten. Een poosje later

belde er één terug met plaats voor 100 stuks, maar zei hij: "Laad alles maar op, desnoods huur ik wel een hal van de visafslag." Of ze daar wel toestemming voor gegeven hadden weet ik niet, want koeienstront in een vishal leek mij niet zo'n goede combinatie. Gelukkig begon het water iets te zakken en konden wij blijven waar we zaten.

Nu maar wachten wanneer wij weer naar huis mochten. Want er wordt weleens gezegd: "Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens." Of dat wel helemaal waar is weet ik niet. Je kunt het zelf uitproberen om met je klokje even naar de burens te gaan.

Op zaterdag 7 februari kwam het verlossende bericht dat we vanaf morgenochtend 8.00 uur weer de Bommelerwaard in mochten. Omdat voor ons op zondag teruggaan geen optie was, werd besloten maandag te vertrekken. Nu proberen voor maandag een veewagen hier te krijgen. Dat viel niet mee, want iedereen wilde maandag naar huis. Tenslotte... Van de Wetering uit Brakel kon wel, maar dan heel vroeg als iedereen zat te melken. Dat was geen probleem, want ik zou wel melken als ze weer thuis waren. Ook hebben we verschillende mensen gebeld om maandagmorgen te helpen met laden en lossen. Om 6.45 uur arriveerde de veewagen. Ditmaal geen voorwagen met aanhanger, maar een oplegger met twee verdiepingen. Het laden verliep voorspoedig. Nog even afscheid nemen en op weg naar huis.

De truck die voor de oplegger stond was van een 'eigen' rijder. Hij vertelde onderweg dat hij nog nooit levende koeien had vervoerd, wel

gekoelde en bevroren. Nu doemde er weer een nieuw probleem op. Zou zo'n grote oplegger met achter drie assen wel bij ons de

Hoog water 1995 op 't Eiland

Hoog water 1995 op 't Eiland

Eind januari 1995. Nederland is in de ban van het hoge rivierwater. Een overstroming met desastreuze gevolgen dreigt want woongebieden die oneerbiedig bestempeld worden als leven in een badkuip, kunnen te maken krijgen met vele meters water. Het is ook in onze regio spannend en emotievol. Een evacuatie komt dichtbij en dat roept bij velen onzekerheid en angst op. Ouderen zien opeens de Watersnoodramp uit 1953 of zelfs de Tweede Wereldoorlog weer voor zich.

De feiten op een rij

Woensdag 25 januari: De zware regenval in de Belgische Ardennen en Noord-Frankrijk houdt aan. Binnen een dag is de Rijn bij Lobith twee meter gestegen, de Waal bij Zaltbommel met een meter.

Donderdag 26 januari: Bij Borgharen en Itteren in Limburg stijgt de Maas tot 45,09 meter boven NAP. De 3.100 bewoners van beide dorpen krijgen het dringende advies te vertrekken.

Vrijdag 27 januari: Dijken in het Rivierengebied worden gesloten voor alle verkeer. Bij Zaltbommel bereikt de Waal +5,86 m. Een dag later tikt de rivier zelfs +6,37 aan.

Zondag 29 januari: Aanhoudende zware regenval in het Rivierengebied. De Rijn stijgt verder, evenals de Waal en de IJssel.

Maandag 30 januari: In een deel van Gorinchem vertrekken duizenden mensen voor de Merwede. Op 't Eiland valt een brief in de bus dat een evacuatie aanstaande is.

Dinsdag 31 januari: De Bommelerwaard moet met 40.000 inwoners worden geëvacueerd. De Waal gaat naar +7,43 m bij Zaltbommel.

Donderdag 2 februari: Hoewel het water zakt, houdt het gevaar van een doorbraak aan omdat de dijken verzadigd zijn met water en als een pudding dreigen in te zakken.

Zaterdag 4 februari: Minister Dijkstal van Binnenlandse Zaken geeft toestemming voor de terugkeer van de evacués. De dagen erop keren de inwoners terug.

Hoog water op 't Eiland

Walter en Clarie Esch woonden ook in 1995 al op 't Eiland en voelen al pratend de emoties

van destijds terugkeren. "In de dagen voorafgaand aan de eigenlijke evacuatie brachten kranten, radio en televisie ons dagelijks het nieuws over dreigende dijkdoorbraken, over een mogelijke evacuatie van 250.000 Nederlanders. Huilende boeren die hun vee niet achter konden laten, wanhopige ouders die hun kinderen wilden beschermen, gelaten bejaarden die in busjes stapten op weg naar onbekende oorden. Opeens is daar het bericht: de Bommelerwaard moet ontruimd worden op last van de Burgemeester. Vanuit ons huis kijken we op de Eilandse Dijk en we zien een uittocht op gang komen van ongekende grootte. Auto's met op het dak huisraad, karren vol met meubels, tractoren met afgeladen aanhangers. Een oorlogsgevoel bekruipt je want dit soort beelden kennen we alleen van foto's en uit documentaires. De uittocht is begonnen en dat maakt je neerslachtig. Het Eiland loopt langzaam vol water, de hoger gelegen huizen houden het nagenoeg droog. Onze kinderen van toen 13, 15 en 17 waren nog thuis. Zij kijken met andere ogen naar het hoge water, zij hopen dat we op het vertrouwde Eiland kunnen blijven. Dinsdagochtend 31 januari

komen we als bewoners bijeen in de Speeltuin waar de koffiegneur ons tegemoet komt. We besluiten niet weg te gaan en krijgen bericht dat we niet gedwongen van 't Eiland af hoeven. De consequentie is dat we niet heen en weer kunnen pendelen, dat we dus min of meer vastzitten in onze huizen. De kinderen vinden het heerlijk want ze hebben de ultieme smoes: we zouden wel graag naar school willen maar dat kan simpelweg niet. Een hoge meneer van het Waterschap verschanst zich inmiddels op Wielestein en dat bevestigt ons gevoel: we zijn hier veilig, wij wonen niet in een badkuip. Angst voor het water is er niet, vrees dat we dit niet overleven evenmin. Wel hebben we toch maar onze meubels op blokken gezet, maar achteraf zeggen we: had dat wel zin? De zorg om materiële schade was groot maar tegelijkertijd was er vertrouwen. Ons huis uit 1904 had al meerdere hoogwaterstanden overleefd."

Niet evacueren was een gok

Clarie vertelt dat Eilandbewoners gewend zijn om voorraad te hebben; er zijn immers geen winkels om de hoek. "Toch was het prettig dat de vader van Walter, wonend in Heusden, ons regelmatig een tas met boodschappen aanreikte bij de Eilandse brug. Hij overhandigde de tas aan de ME die dag en nacht bij de brug waakte, want niemand mocht het gebied nog in. De dienstdoende agent gaf de tas vervolgens aan ons en wij werden onder escorte weer naar huis begeleid. Later in die week was dat niet meer mogelijk omdat we de dijk niet meer op mochten. Het uitzicht over de landerijen was een en al water en dat zorgde voor een onvoorstelbaar prachtige natuur met duizenden watervogels. Fantastisch om te zien. En ja het is waar, niet evacueren en dus blijven was een gok maar wel zeer goed overwogen. De saamhorigheid onder de Eilanders groeide en dat was mooi om te zien. Soms was het ieder voor zich als je merkte dat iemand toch op slimme wijze een tas met boodschappen kreeg aangereikt. Het is opgeteld goed afgelopen."

Waterkering

Na de spanningen rondom het hoge water heeft de regering versneld maatregelen getroffen zoals Ruimte voor de Rivier en de aanleg van Keersluis De Kromme Nol. Walter: "Deze waterkering heeft ervoor gezorgd dat vele kilometers dijk langs de Afgedamde Maas niet verhoogd hoefden te worden met daarmee behoud van honderden vaak historische

dijkhuizen. Voor 't Eiland heeft diezelfde kering niet zo heel veel zin omdat men de schuif pas naar beneden laat op het moment dat velen al natte voeten hebben."

Betsie

Richard Kastelijn, toen samen met zijn ouders beheerder van de Speeltuin, herinnert zich nog een emotievolle moeder Betsie. "Ze was in die spannende week op ons hele stille Eiland, naar buiten gegaan. Gewapend met een fototoestel wilde ze enkele plaatjes schieten van het vele water. Ze is nog maar amper op weg of iemand van de bewaking betrapt haar op een overtreding.....de dijk was echt verboden terrein. Een norse handhaver snauwde haar toe: onmiddellijk rechtsomkeert en terug naar uw huis. Zo niet, dan pakken we u op, net zoals dat in 40-45 gebeurde. Overstuur, beledigd en vooral heel boos stapte ze Huize Hamert weer binnen."

In gesprek met Trees en Hanny

Een vervolggesprek met Trees Blom, destijds wonend op De Hoef en Hanny de Kruijf, nog altijd wonend in een van de vier huizen tegenover de kerk.

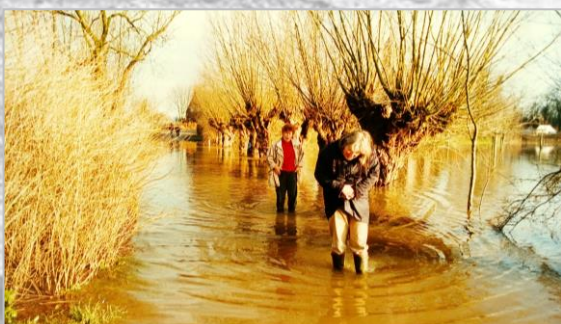
Trees: "Mijn man zaliger Gerard had op de hierboven genoemde bewoners-bijeenkomst in de Speeltuin, allerlei kaarten bij zich. 't Eiland kan wel veel water krijgen maar omdat we hier niet in een badkuip wonen maar in de uiterwaarden, zullen we niet kopje onder gaan. Als we van de gemeente de toezegging krijgen dat de elektriciteit niet wordt afgesloten, wordt besloten om op 't Eiland te blijven. Achteraf een goed besluit."

Hanny valt in: "Het was natuurlijk best wel spannend, vooral omdat je via de media allerlei emotionele beelden tot je kreeg. Bestuurders moesten meer dan eens à la minute beslissingen nemen hetgeen niet altijd bijval kreeg. Vandaag werden mensen nog gerustgesteld en de volgende ochtend kreeg men te horen dat er acuut geëvacueerd moest worden, zoals in Ochten. Als bewoners onderling waren we zeer op elkaar aangewezen. De een haalde melk in Bern voor iedereen, een ander verdeelde vers gelegde eitjes en weer een ander kon via-via aan boodschappen of een krant komen."

Dagboek woensdag 1 februari

Trees houdt in die week een dagboek bij en daar mogen we uit citeren.

Het huis van Ruud en Christianne (Kerklaan 14) ligt laag en is flink nat. Zij hebben de auto

nabij de kerk gezet mocht het onverhoopt toch mis gaan. Het is onwezenlijk stil op de dijk. 's Nachts gaat Gerard nog even bij de schapen kijken maar alles is oké. Vandaag is het springvloed en moeten de Haringvlietssluisen extra lang gesloten blijven waardoor het Maaswater niet weg kan. Gevolg: het water stijgt weer. Bij de brug staat brandweer en ME. Een bewakingsploeg rijdt meerdere keren 't Eiland op. Hanny probeert een pasje te regelen zodat ze weer kan gaan werken. Geen sprake van: dan moet u maar evacueren, het gebied in en uit kan echt niet.

Her en der blijken er 700.000 koeien in Nederland te moeten verhuizen. Vanuit het hele land wordt stalruimte aangeboden. Een bliksemactie op televisie brengt 40 miljoen op. De regering verdubbelt het bedrag.

Dagboek donderdag 2 februari

Prachtig weer. Geen zuchtje wind. Onze boerderij ligt hoog en droog met rondom water. De Hoef am See.

Dagboek vrijdag 3 februari

Agnes van Wijk (woonde toen in het witte huis tegenover de Speeltuin) had al een heen en weer pasje en blijkt een prima koerierster voor de boodschappen. Kennissen, vrienden en familie leven mee. De telefoon gaat voortdurend. We merken bij onszelf dat de vermoeidheid door de spanning toeslaat. In Gameren blijkt een tuinder stiekem zijn bloemen te hebben gesneden. De vrachtwagen die de bloemen uit het gebied moet rijden, wordt aangehouden en in beslag genomen. Een RTL4-verslaggever is als verstekeling met een personenwagen het gebied in gekomen en doet verslag. De overheid is des duivels. In Noord zijn zo'n 50 gelovigen samen met hun dominee achtergebleven.

Dagboek zaterdag 4 februari

De rek is er bij ons uit. Tijd voor een borrel.

We horen 's avonds het verlossende bericht dat de volgende dag de Bommelerwaard weer vrijgegeven wordt.

Dagboek zondag 5 februari

Radio Gelderland meldt dat de eerste bewoners al om 6.30 uur het gebied inrijden. Albert Heijn in Bommel opent haar deuren. Ook wij rijden naar die winkel en zien dat velen de vlag hebben uitgehangen. Ook de dagen hierna rijden mensen af en aan en krijgt het gewone leven weer zijn loop. Als Eilanders besluiten we een briefje te sturen naar de Burgemeester die inmiddels politiebescherming nodig heeft omdat hij volgens sommigen verkeerde beslissingen heeft genomen.

Henk Poelakker

Water - veel water - watersnood 31 januari - 5 februari
 Gemeente - onvermijdbaar: - allemaal evacueren - geen uitzondering
 Op de weg een stoet vluchtelingen - de hele donkere nacht lang
 De M.E. poogt weg te sturen; besluit later te gedogen onder huisarrest.
 De telefoon - eerste dagen geen verbinding

Zijn we bang - een beetje wel - het is de eerste keer
 een beetje ook niet - wij zitten hoog
 Buren met hun meubels naar de zolder - sommigen halen de deuren eruit
 enkele kelders lopen vol - een nieuwe schuur blank
 Mensen bieden ons onderdak - wij en 6 hoogzwangere schapen, 20 kippen en een poes
 naar broer Antoon en Cessel in Teteringen - Bart en Annemiek Zwijnenberg in Agelo
 Christ en Meggie Smeulders in Rosmalen?

Wij blijven.....! - Trees schrijft:

Hoog en droog op onze Hoef
 rondom door water gans omgeven
 het is wel spannend zo te leven
 maar door de eendracht heel niet droef

Na de winter nadert is er weer spanning -
 toen was de hoogste waterstand 3.72 m - ons huis staat op 5.84 m
 we hebben weinig te vrezen - denken we - maar
 we hebben geen dijken - voor ons geldt geen deltaplan

WIJ WENSEN JULIE EEN SPANNEND EN EENDRACHTIG 1996

Gerard
 &
 Trees

Hèmerse held(in)

Hèmerse Held: Johanna van Ooijen

Op maandagmiddag 30 december vorig jaar, kwamen afgevaardigden van de dorpsraad Johanna van Ooijen-Kolbach verrassen. Johanna was gekozen als Hèmerse Held. Toen wij binnenkwamen was de familie aan het appelflappen bakken en men keek raar op. Johanna wist echt niet wat wij kwamen doen. Het eerste dat ze zei was: 'Willen jullie ook appelflappen?' Maar het werd gauw duidelijk waarvoor wij kwamen toen de voorzitter van de dorpsraad, René van de Werken, vertelde dat Johanna was gekozen als Hèmerse Held 2019. Johanna wilde het niet geloven: "Zoveel eer, dat is niet aan mij besteed!", vertelde ze. Maar ze nam de oorkonde en de bloemen in ontvangst en was zeer bewogen hieronder en ook erg blij. Johanna verdient deze onderscheiding met al haar vrijwilligerswerk.

Begin van dit jaar maakte ik een afspraak met Johanna om wat meer te weten te komen wat ze nu allemaal doet voor vrijwilligerswerk. Als ik binnenkom ligt de tafel al vol met kaarten die ze verkoopt voor Adullam en dat doet ze al meer dan 25 jaar. Ook met de jaarlijkse verkoping van de Stichting Adullam in het dorp helpt ze mee. Ook met het busje rijden van de Schutse uit Kesteren en gehandicapte leerlingen thuisbrengen die uit de Bommelerwaard en het Land van Heusden en Altena komen. Dat doet Johanna al 14 jaar, één keer in de 4 weken, een hele middag. En

af en toe invallen als andere chauffeurs verhinderd zijn, geen probleem voor Johanna. Bouwvakkers die bezig zijn met een verbouwing aan een huis dicht in de buurt waar Johanna woont brengt ze soep tussen de middag, dat is ook wel eens gebeurd. "Want mijn vader zei altijd: "Als de bouwvakkers het koud hebben en je geeft ze soep, dan worden ze warm van binnen". "En," zegt Johanna: "je moet een voorbeeld zijn voor de jeugd. Want als jij het niet doet dan doet de jeugd dat ook niet in de toekomst. Mijn agenda is altijd leeg, maar in de avond is hij vol van die dag."

Op zondagmiddag meehelpen op de zondagsschool, eens in de maand organist in de Herstelde Hervormde kerk van Nederhemert, ontvangen van predikanten die als gastpredikanten in diensten op zondag voor gaan en dan soms het weekend overblijven: Johanna zorgt dan voor alles.

Johanna: "Als het nodig is ben ik er voor iedereen, want wij zijn er om elkaar te helpen als het nodig is". Dat is een mooie uitspraak van een vrouw die echt voor iedereen klaar staat en de keuze dat Johanna dit jaar de Hèmerse Held is, dat is volkomen terecht.

Dirk Brugmans

“t Kloske” Hèmers Dorpswinkeltje

't Kloske als Hèmers dorpswinkeltje:
een bijzondere verandering!

Elias en Toos zijn al jaren actief in 't Kloske. Zoon Ernst gaat vanaf de eerste week in april 2020 deelnemen als mede-eigenaar. Een hele bijzondere stap! Hoe kwam het zover? In dit persoonlijke verhaal lees je hoe ik (Ernst) tot deze beslissing ben gekomen en welke stappen 't Kloske gaat ondernemen.

Het is trouwens ook een onverwachte stap. Klein Warenhuis 't Kloske bestaat al bijna 30 jaar. Even zag het er naar uit dat de dorpswinkel in Nederhemert op korte termijn zou gaan verdwijnen. Voorzichtig hebben mijn ouders Elias en Toos in het afgelopen jaar nagedacht over stoppen met de onderneming. Sinds Leanne tien jaar geleden is verongelukt is de energie om te ondernemen toch veranderd. Toch heeft het werk in 't Kloske gelukkig, met ups en downs, altijd mogen gaan.

Omstreeks april hoop ik toe te treden in de onderneming. Hiermee zijn alle plannen flink veranderd. Eigenlijk was het een verrassing voor de hele familie. Dit zag niemand aankomen.

Dorpswinkel en meer

Klein Warenhuis 't Kloske is een haast niet weg te denken winkel in de Tuinstraat. Althans, dit blijkt uit de vele positieve reacties door klanten in de winkel. Er was zelfs iemand die

het volgende zei: "Het Kloske is compleet Zaltbommel in één winkel." Dit is erg leuk om te horen. Sterker nog: daar doen we het voor. In de winkel kunnen de inwoners van Hèmert en omstreken nog steeds terecht voor een zeer uitgebreid assortiment, dat in smalle paadjes en gangetjes is uitgestald. Voor de één wat krap, voor de ander amusant en een derde ervaart dit als lekker ouderwets. En de meeste mensen weten niet beter. Want dit is altijd zo geweest. Van garens tot kousen, van huishoudelijke apparaten tot speelgoed, van christelijke boeken tot schoonmaakartikelen en nog veel meer. Anno 2020 vind je nog steeds de meest praktische en traditionele producten in 't Kloske.

Naast tastbare artikelen vormt de dorpswinkel in Hèmert een typisch ontmoetingscentrum voor dorpsbewoners. Je kunt ook handig gebruik maken van één van de diensten die de winkel aanbiedt. Denk aan schoenreparatie, stomerijservice en een servicepunt voor pakketjes van DHL en DPD. Eigenlijk een soort mini-winkelcentrum dus.

Weer terug in Hèmert

In eerste instantie was er geen opvolger voor mijn vader en moeder. Broer William werkt volop in de ICT en ikzelf had ook een leuke baan in de buurt, nadat ik ruim vijf jaar bij de Koninklijke Marine heb gevaren. Van december 2016 tot en met maart 2020 werkte ik als marketingspecialist bij St. Middelkoop & Zn in Zaltbommel. En nu heb ik recentelijk aangekondigd dat ik 't Kloske wil overnemen (op termijn). Dit betekent voor mij eigenlijk een soort terugkeer naar het dorp waar ik ben opgegroeid. Ik ben 29 jaar. Mijn woonplaats is Poederoijen samen met mijn vrouw Annet en twee zoontjes Ruben (5) en Thomas (2,5). Na zoveel jaren in loondienst te hebben gewerkt wil ik graag zelfstandig ondernemer worden. De meeste dorpswinkels in Nederland zie je verdwijnen. Maar ik ben een beetje eigenwijs. Ik zie heel veel potentie in 't Kloske. De laatste tijd ben ik mij steeds meer gaan realiseren hoe belangrijk de winkel is voor de mensen in de

regio. Maar het moment was nog niet daar om de volgende stap te zetten.

Waarom deze stap?

Een bestaand bedrijf van je ouders overnemen is een unieke stap. Een eenmalige kans. Je moet er wel goed over nadenken, maar het blijft een keuze die je doorgaans maar één keer kunt nemen. Niet van de één op de andere dag uiteraard. Maar het proces om tot de definitieve beslissing te komen is vrij snel gegaan. Het begon in eerste instantie met een wat onzekere keuze van mijn ouders om af te gaan bouwen. Omdat het lastig bleek om ineens te stoppen met de winkel zijn we allereerst gaan kijken wat we konden doen om op een wat langere termijn te gaan minderen. Stapsgewijs dus. Echter, na een aantal eenvoudige Facebook-berichten werd duidelijk dat stoppen eigenlijk helemaal geen optie was: mensen zijn erg gehecht aan de dorpswinkel. Wat nu? De eerste ideeën kwamen al snel in mijn hoofd naar boven. Al langere tijd dacht ik erover na om voor mezelf te beginnen als ondernemer. Met een brede kennis en expertise in allerlei vakgebieden moest dat toch lukken. En toen ben ik de unieke dorpswinkel van pa en ma gaan linken met mijn ideeën. Je raad het al, de bodem was gelegd. Diverse gesprekken later, soms tot diep in de nacht, is het definitief besloten. Samen met mijn ouders pakken we de onderneming in Nederhemert beet en gaan we 't Kloske klaarstomen voor de toekomst. Hoe dan? Lees snel verder!

De toekomst van 't Kloske
De trouwe klanten van de winkel hoeven niet bang te zijn dat alles anders wordt. Pa en ma blijven voorlopig

gewoon aan het werk, waarbij ik mij in eerste instantie ga richten op het digitaliseren van boekhouding en administratie. Ook werk ik nauw samen met mijn broer William aan een nieuwe IT-inrichting en een website. Ik vind internet geen bedreiging, maar een kans. Vandaar ook dat we actief zijn op Facebook en Instagram. Geen gekke fratsen, maar gewoon op een leuke manier het verhaal vertellen van onze winkel. En de mensen in de winkel natuurlijk! Want samen met Bettine, Rianne en Janny vormen we een ijzersterk team. Een echt Kloske team. Het gevoel van 't Kloske blijft bestaan, maar we gaan wel met de tijd meegroeien.

Hoe bereik je ons?

Tuinstraat 27

5317 JK Nederhemert

info@tkloske.nl | Ja, ook in Hèmert bestaat e-mailen

0418-552161 | Bel gerust

www.tkloske.nl | Website in aanbouw

We zien je graag in onze dorpswinkel!

Ernst van Wijk

Hèmertse ondernemers

Verhoeven Metaalbewerking

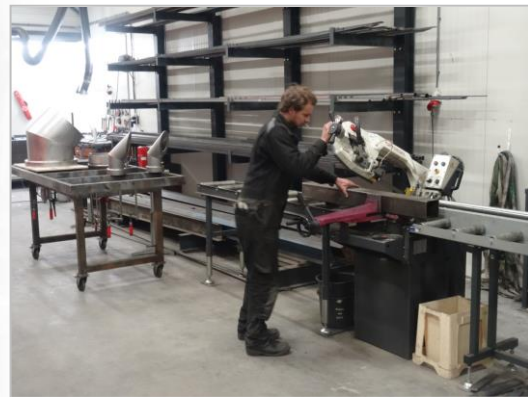

Henri Verhoeven is altijd al graag bezig geweest met zijn handen, zoals we eerder ooit al een keer een stuk hebben kunnen lezen in de dorpskrant over zijn hobby modelbouw. Dat deed hij altijd bij Gijs en Gerda van de Werken achter in de schuur en daar ligt misschien dan ook wel de bakermat van zijn huidige bedrijf. Want daar werd ook langzaam aan de apparatuur verzameld voor zijn klusjes.

Tijdens zijn 4-jarige opleiding jacht- en scheepsbouwkunde in Rotterdam heeft hij 2 keer een half jaar stage moeten lopen. De eerste keer was dit een praktijkstage bij Heessen Yachts in Oss, waar ze superjachten bouwen vanaf ongeveer 50 meter lang. De andere stage was bij Damen in Gorinchem en dat was in de scheepsbouw. Alleen was dat meer gericht op kantoor en dat was niet echt Henri zijn ding, dus bij de vraag om meer met zijn handen te kunnen doen was dat geen probleem. "Daar heb ik totaal 5 jaar gewerkt, alleen het laatste jaar werden dat 4 dagen in de week. Ik had zoveel klusjes erbij gekregen dat ik daar een dag in de week aan kwijt was. In 2017 heb ik me ingeschreven en sinds 2018 ben ik voor mezelf begonnen".

Na zijn trouwen heeft Henri ook kort in Brakel gewoond, maar is toch teruggekeerd naar Nederhemert, alleen nu in de Sleutelbloemstraat. Na het rommelen in de schuren bij Gijs, in Brakel en in de Sleutelbloemstraat is hij sinds augustus 2019 met zijn bedrijf neergestreken in de Ambachtshof. Bij het binnen lopen van de hal zijn veel verschillende "werken" te zien, waarbij

Henri bezig aan een metalen geraamte. "Ik maak eigenlijk van alles, van stalen puien, hekwerken, trappen tot aan kisten onder aanhangers. Regelmatig komen er opdrachten binnen voor reparaties, waarvoor ik ook weleens op locatie iets moet maken. Soms verhuur ik me nog weleens aan bedrijven waar ik vroeger voor gewerkt heb. Ik maak bijvoorbeeld onderdelen voor schepen en dan heb ik een klusje aan boord voor een dag. Dat vind ik nog steeds leuk werk om te doen."

Vorig jaar heeft hij ook zijn certificatie gehaald om te lassen voor de bouw. Deze constructies worden dan in de hal gemaakt en opgehaald door de opdrachtgever. Om zijn certificaat te halen, werd zijn opdracht getest in laboratoria op buigzaamheid en sterkte. "Er komt steeds meer vraag naar gecertificeerde lassers in de bouw, dit komt bijvoorbeeld door het instorten van het dak van het voetbalstadion van AZ." Vaak maakt Henri een schets van zijn opdracht of krijgt een tekening aangeleverd, maar moet soms ook wat tekenwerk uitbesteden. "Dat geldt soms ook voor het snijwerk, dan moet ik veel dezelfde onderdelen hebben en kan ik dat beter uit besteden. Het eerste jaar heb ik me nog regelmatig verhuurd een aantal dagen totdat ik genoeg werk had voor mezelf en dat doe ik nog steeds weleens, maar dat is dan vaak maar voor een dag." Een site is nog onder constructie, maar mocht u nieuwsgierig zijn geworden, dan kunt u een keer spieken op de facebookpagina van Henri zelf.

René van de Werken

Inwoners van de 'Sterakker'

Wonen in Nederhemert

Theo en Loes van den Dool:

Van Wellseind naar Nederhemert is maar een klein eindje. En als je er dan 43 jaar gewoond hebt, dan lijkt het een hele grote stap. Toen makelaar Gerard Vos ons vertelde over een nieuw te bouwen appartementengebouw in Nederhemert, was onze eerste reactie "Nee toch, naar Nederhemert?"

Het grote boek met tekeningen en montagefoto's maakte ons echter zeer

geïnteresseerd. 's Avonds eerst een ritje naar Alphen aan den Rijn voor overleg met dochter en schoonzoon. En die waren ook gelijk erg enthousiast. Zij maakten zich al lang zorgen over het grote huis en die hele grote tuin. En na een goed gesprek met Gertjan Kuipers sloeg dat enthousiasme om in het besluit: we doen het. En dat was dan precies in het tijdsbestek van 2 dagen!

En zo wonen we hier sinds 27 juni van het vorige jaar. We wonen er met groot plezier.

Vanaf die eerste dag voelen we ons aan de Sterakker thuis. We wonen ook weer een beetje tussen de mensen en die blijken allemaal erg vriendelijk te zijn. Zo hoorden we in het begin nogal eens de opmerkingen "Oh, jullie zijn die wandelaars". We genieten als we een praatje maken met iemand die in zijn tuin bezig is en denken dan: "Wat heerlijk, dat hoeven wij niet meer!"

De verhuizing was een flink karwei, waar we een verhuisbedrijf voor hebben ingeschakeld.

Een vleugel en een orgel van ruim 400 kg pak je niet even op, daar moest een flinke kraan aan te pas komen. Spelende kinderen in de straat keken verbaasd op en riepen: "Daar zweeft een orgel!". Maar alles is keurig netjes binnen gekomen en op de juiste plaats gezet.

Aan het eind van de derde dag waren alle dozen uitgepakt en konden we gaan genieten van de rust. En het prachtige uitzicht over het dorp verveelt nooit. Vooral als we op het dakterras staan, is het prachtig. Aan de ene kant de dijk met de rivier en de molen en aan de andere kant het uitzicht over het Sterrenbos.

We hopen nog vele jaren van ons mooie plekje in Nederhemert te kunnen genieten.

Loes en Theo van den Dool

Gerrit en Els Bouman:

Hoe vaak het mij is gevraagd ben ik kwijt, maar het klonk mij vaak in de oren, bij de Coop, op straat enz: "En... hoe bevalt het op de flat?", "Hoe bevalt het in je nieuwe hok?".

Iedereen nog bedankt voor de belangstelling. Die wij ook wel kunnen begrijpen. Het is immers nogal iets nieuws, zo'n appartementencomplex in ons dorp. Je kunt het haast niet missen, waar je ook loopt in Nederhemert. En hoe vaak hebben die betonwagens de bordjes "Bouwverkeer Sterakker" gevolgd.

Als je bedenkt wat er komt kijken bij de bouw van één huis, dan kun je je wel voorstellen wat het betekent om zo'n gebouw met 20 woningen (en de rest) neer te zetten. Maar uiteindelijk is alles toch gelukt en konden wij begin augustus 2019 ons nieuwe huis betrekken. En om meteen nog uw vragen te beantwoorden: "Het bevalt ons prima! Ons, dat zijn ook Gerlin en Petricia en vaak ook nog Arianne."

Er zijn natuurlijk ook wel minpuntjes. Opeens beseffen we dat we onze tuinvogels misten. Op onze hoek Molenstraat-Kapelstraat en met de begraafplaats tegenover ons, zagen en hoorden wij altijd veel vogels. En als wij het tafellaken uitschudden over het balkon, moeten we er wel zeker van zijn, dat alle messen eruit zijn. Dat uitschudden hebben we overigens in totaal maar twee keer gedaan. Het wegwerken van je afval is een beetje lastiger, dat ook.

Maar er staan veel meer pluspunten tegenover. Voor ons tenminste. Op onze hoek

is het heerlijk rustig. We hebben nog geen brommers met knallende uitlaten langs ons raam zien vliegen, om maar eens iets te noemen. Er is een heerlijk terras, waar je alleen maar de stralende zon boven je ziet. Het gebouw is onderhoudsvriendelijk ontworpen. Je hebt er bijna geen omkijken naar. Door de grote oversteek heb je zomers ook niet te veel zon op de ramen. Toen het vorige zomer 40 graden was, werd het binnen maximaal 26 graden. Ik weet dat nog zo goed, omdat ik toen aan het klussen was. Je woont met veel mensen samen, dus je maakt allicht een praatje, er is een leuke sfeer.

Hiermee hopen we u een beetje een idee te hebben gegeven wat er allemaal gebeurt in dit gebouw. We hopen hier nog lang op deze mooie plaats, de sterren te kunnen bewonderen vanaf ons terras.

Els en Gerrit Bouman

20 vragen aan Leentje den Dekker

20 vragen aan...

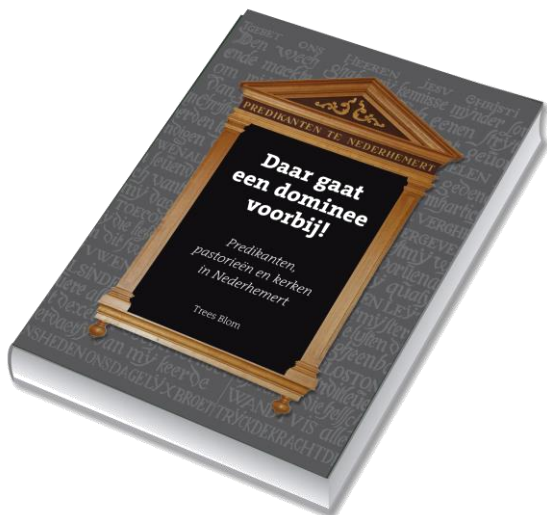
1. Naam;
Leentje den Dekker
2. Adres;
Hofstraat 15
3. Geboorteplaats en datum;
Veen, 7 april 1932
4. Beroep/opleiding en waarom doe je dit;
Vroeger deed ik hulp in de huishouding.
5. Relatie;
Alleenstaand
6. Hobby's;
Lezen, handwerk en fietsen, maar dat kan de laatste 10 jaar allemaal niet meer.
7. Liefelingsmuziek;
Klassiek en christelijke liederen
8. Favoriete lectuur/boeken/film/serie;
Romans
9. Doe je aan sport, zo ja welke sport en wat is er zo leuk aan;
Iedere week doe ik nog koersbal of mee aan "bewegen voor ouderen".
Zo houd je contact met anderen en blijf ook bezig.
10. Liefelingseten;
Ouderwetse Hollandse pot, maar ook een frietje op zijn tijd hoor.
11. Waar ben je trots op in je leven;
Dat ik het toch zelfstandig kan redden met mijn visuele beperking en op mijn kinderen natuurlijk.
12. Mooiste/leukste vakantieplek;
Springt er niet echt 1 bovenuit.
13. Heb je ergens spijt van;
Niks in het bijzonder.
14. Wie bewonder je het meest en waarom;
Ik bewonder veel mensen, maar persoonlijk de mensen die mij bezoeken en helpen.
15. Leukste jeugdherinnering;
De voor jullie simpele dingen, waren vroeger heel speciaal. Bijvoorbeeld dat ik met mijn vader met de bodewagen mee mocht naar Rotterdam was een hele belevenis.
16. Wie wil je ooit nog eens ontmoeten;
Niemand speciaals, maar ik vind het nog wel leuk om onverwachts een oude bekende te ontmoeten.
17. Waar voel je je het meest bij betrokken;
Bij mijn gezin.
18. Wat zou je direct aanpakken als je een poosje burgemeester van Nederhemert zou zijn;
Geen geparkeerde auto's meer op het trottoir en ook meer trottoirs, zoals bijvoorbeeld langs de Molenstraat. Hoeven ouderen niet meer over de weg te lopen.
19. Wat vind je het leukste aan Nederhemert;
Je hoeft het dorp bijna niet uit voor de winkels, en het personeel of eigenaars zijn ook altijd erg behulpzaam.
20. Aan wie moeten wij de volgende keer de 20 vragen stellen;
Dien van Wijk

René van de Werken

Daar gaat een dominee voorbij...

Op 2 maart kwam het boek uit met de titel: 'Daar gaat een dominee voorbij.'

In dit boek worden de vijftig predikanten beschreven die in Nederhemert de kansel bestegen, vanaf de intrede van de Reformatie tot heden.

Ze woonden in vier verschillende pastorieën, drie op het Eiland, en de laatste in Noord. De meeste dominees kwamen aan het begin van hun loopbaan, meteen na hun theologiestudie. Eén van de eerste predikanten, ds. Scriba, bleef zijn hele leven in Nederhemert, trouwde met de dochter van de rentmeester en nam zelf het rentmeesterschap waar voor zijn onmondige neef. Daarbij kwam hij wel in conflict met de heer van Hemert. Maar ook haalde hij met bedelpreken zoveel geld op dat er een nieuwe kapel in Noord gebouwd kon worden, die 100 jaar bleef bestaan. Enkele predikanten werden later hoogleraar: ds. Panneboeter in Maastricht, ds. Willmet in Amsterdam, ds. Baljon en ds. Cramer in Utrecht en tenslotte Ds. Op 't Hof in Amsterdam. Ds. Voorhoeve bleek later een praktische organisator, die in Amsterdam zorgde dat diaconessen in de arme wijken hulp gingen bieden. Ds. Kluin werd directeur van het kinderkuis Neerbosch bij Nijmegen. Voor zover na te gaan, is dit allemaal in het boek

opgenomen. Er is gebruik gemaakt van brieven, dagboeken en familieverhalen, die het geheel verlevendigen. Deze verslagen vertellen ook details over het optreden van de predikanten in Nederhemert.

De geschiedenis van de predikanten is nauw verweven met de geschiedenis van Nederhemert, met de bevolking en met de bewoners van het kasteel, die heel lang het collatierecht voerden. Het collatierecht was vanuit de middeleeuwen gegroeid, toen de adel belangrijke schenkingen deed aan de kerk en daarbij dan het recht verwierf om op die plaats ook geestelijken te benoemen. In Nederhemert bleven de bewoners van het kasteel veel langer dan elders de predikanten financieel ondersteunen. Zij maakten daarbij ook nog lang gebruik van hun collatierecht. In

Ds. Tieleman Abbing

die tijd kwamen er veel liberale en ethische dominees in Nederhemert.

Aanvankelijk leek de Afscheiding van 1834 niet erg aan te slaan in Nederhemert. Enkele gezinnen traden toe tot de Christelijk Gereformeerde kerk in Wellseind. Maar langzaamaan voltrok zich toch een verzwaring in een steeds groter deel van de bewoners. Toen de bewoners na de oorlog met de groeiende welvaart niet meer afhankelijk waren van ondersteuning, zocht men aansluiting bij

Ds. Veldjesgraaf in Wouterswoude

de Gereformeerde Bond, die in 1911 was opgericht. Vanaf het begin van de beweging Samen Op Weg was er veel weerstand tegen de samenvoeging van de Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken en de Lutherse Kerk. Toen

in 2002 de PKN een feit werd, heeft de meerderheid zich uitgesproken om apart verder te gaan als Hersteld Hervormde Kerk.

De vier pastorieën, die door de predikanten werden bewoond, zijn uitvoerig beschreven. De eerste lag tegenover de Eilandse kerk, op het kerkhof, de tweede daarachter op de Meurswei, de derde was Wielestein, dat wij nog steeds als 'de Pastorie' kennen.

Een belangrijke plaats is ingeruimd voor de beide kerken. Het zijn twee rijksmonumenten met een eeuwenoude geschiedenis van oorlogen en overstromingen. Afgebrand en opgebouwd, verkleind en uitgebreid vertellen zij hun eigen verhaal. De kapel in Noord is tot tweemaal toe verwoest en weer opgebouwd. De bouw van de kapel van 1770 tot 1777 werd door de rentmeester Van Ommeren in brieven uitvoerig beschreven.

De kerk in Zuid was eeuwenlang de hoofdkerk, daar werden tot 1920 de inwoners begraven, de kasteelbewoners werden er in kelders bijgezet. Ook de monumentale inventaris komt aan bod met de grafmonumenten en het Onze Vaderbord.

Ondanks vernietigende branden en oorlogshandelingen konden veel opmerkelijke verhalen opgediept worden. Zo wordt een indrukwekkende geschiedenis verteld van 1630 tot heden.

Trees Blom

25 jaar de 'Watervogel'

Jubileum De Watervogel

25 jaar geleden kochten Ben Hoezen en Annemarie Spijer de oude boerderij aan de Maasdijk, die ze "De Watervogel" doopten. Na de verhuizing begonnen ze met een galerie voor antiek en moderne kunst. Na een aantal jaren werden de

weilanden om het huis omgetoverd tot tuinen, om met een beeldentuin te kunnen beginnen. Het eerste jaar werden er objecten van Nederlandse kunstenaars

tentoongesteld. Toen vrienden vertelden dat er in Zimbabwe een prachtige cultuur van stenen beelden bestond, is het echtpaar naar Afrika getogen om de stenen beelden aan te schaffen. Dit hebben ze vele jaren vol gehouden, totdat de situatie in Zimbabwe het reizen en aankopen onmogelijk maakte. Er zijn nu nog veel mooie beelden uit Zimbabwe te bewonderen.

Daarna werden Annemarie en Ben erop gewezen dat kunstenaars uit Burkina Faso (west Afrika) heel mooie bronzen beelden maken. Dus

hup, naar Burkina Faso. Nu staan er in de tuinen talloze bronzen beelden in alle soorten en maten. In Burkina Faso kwamen ze tevens in aanraking met etnografica, oude kunst die gebruikt wordt in de rituelen van hun geloof, het animisme. Omdat in de loop van de tijd het antiek minder belangstelling trok, is dit

antiek voor een groot deel vervangen door etnografica, hetgeen veel bezoekers fascineert.

Niet alleen binnen in de galerie is de etnografica te bewonderen, maar ook voor de bezoekers van de beeldentuin is er gelegenheid met deze kunst kennis te maken. Er is namelijk een mooie hut gebouwd, helemaal in Afrikaanse stijl, van leem met een rieten dak, waarin de wat

grotere oude beelden zijn tentoongesteld. Ben Hoezen is zelf zijn hele leven al beeldend kunstenaar. In de tuin staan objecten van roestvrijstaal met perspex en in de galerie is een aparte ruimte ingericht waarin zijn perspex-objecten en schilderijen zijn tentoongesteld.

Pasen valt dit jaar laat, 12 april, dus kan de openingstraditie gehandhaafd worden: zaterdag 11 april de opening vanaf 11.00 uur, waarna de Watervogel weer het hele

seizoen dagelijks geopend is. Speciaal voor dit jubileumjaar mogen de klanten bij besteding tot € 100,- een cadeautje kiezen van één van de tafels in de hal met een heel divers aanbod waaronder antiek, etnografica en beeldjes. Tot € 200,- mag u 2 cadeautjes kiezen enz. Onder de bezoekers tijdens het openingsweekend wordt een antiek eetservies verloot en wordt op alles 25% korting gegeven.

Annemarie Spijker

Column Jan van Wijk

Familie Van Heemskerk

Sommige families zijn nog steeds goed vertegenwoordigd in Hemert terwijl andere nagenoeg zijn verdwenen. Tot die verdwijnende families kunnen we de familie Van Heemskerk rekenen.

Bij mijn weten wonen er in Hemert nog slechts enkele mannen die deze achternaam dragen. Al zijn er ook die door hun huwelijk er een andere achternaam bijkregen. Piet van Heemskerk en zijn broer Marius zijn in ieder geval nog echt naamdrager in Hemert. Hun ouders en grootouders zijn resp. Gerard en Marie van Heemskerk-van Helden en Bart van Heemskerk, vroeger wonend op Maasdijk 19. Waarbij aangetekend dient te worden dat Bart de roepnaam was die behoorde bij zijn doopnaam 'Engelbertus'. Bart was getrouwd met Les, een telg uit de familie Groeneveld. Hij heeft jarenlang op de steenfabriek gewerkt: 'Altijd hard gewerkt en weinig verdiend' zo deelde hij mee aan de verslaggever van de krant die hem en Les op de foto kwam zetten bij hun huwelijksjubileum.

Op het Eiland woonden alweer even geleden Jan Hendrik van Heemskerk en Hendrik van Heemskerk. Zij zijn onder hun bijnamen het best bekend: Jan Poes en Tom Poes. Hun oudste zus was Ottelien die was getrouwd met Daan Spitzers. Een andere zus was getrouwd met Ot van Ommeren, de vader van Kees van Ommeren die ooit naast de pastorie woonde.

Daan Spitzers had heel vroeger de leiding over de jongelingsvereniging 'Daniël'. Toen die in 1967 100 jaar bestond, stuurde ook Daan een felicitatie. Hij schreef dat de vereniging vroeger jaren had dat er weinig leden waren. Ooit kwam de leiding op het idee om gebak bij de koffie te laten aanrukken. Dat had een gunstig effect op

het aantal bezoekers van de vergadering van de jongelingen. Maar of dat blijvend was, vermeldt de geschiedenis niet.

Op het Eiland woonde verder Gerard van Heemskerk (de lange Gerard). Jarenlang woonde hij met zijn vrouw Jen en hun vier kinderen op 'De Hoef'. Toen die onbewoonbaar werd verklaard, verkasten hij en Jen naar een bejaardenwoning bij de Eilandse kerk. Gerard werkte vroeger bij de baron en was tuinman bij de kerk op Zuid. Jen hield de kerk schoon. Toen Gerard stopte als tuinman namen mijn oom Jaap Bouman en diens neef Willem Bouman die taak over.

Gerard nodigde hen dan op de koffie.
Verder woonde in Noord ook een andere tak

Zes personeelsleden van het kasteel. Vlnr: 1. Mas van **Heemskerk**, 2. Anna van Geffen (Evers), 3. Tuinman Volbeda, 4. Bartje v.d. Zalm (Biesheuvel) Abrd., 5. Dirk van Ooijen Janz., 6. Janna de Weert Hd.

van deze familie. Daartoe behoorden Gerard en zijn vrouw Dien Hobo. Zij woonden op het oude adres Molenstraat 24. Deze woning is allang gesloopt: zij stond ongeveer waar nu de Molendwarsstraat loopt. Heel vroeger woonde daar het gezin van mijn opa Jan Bouman. Op een gegeven moment moesten zij daar

gedwongen vertrekken naar 'den hoek' (Maasdijk 80). Want was het geval? Mijn oom Jaap wilde een keer gemakkelijk een centje bijverdienen en had geboden op de bewuste boerderij aan 'den hoek'. Daar kreeg je dan geld voor van de notaris als het desbetreffende huis werd doorverkocht: inzetgeld. Maar wat gebeurde er? Er kwam geen andere koper opdagen en mijn oom was de sigaar. Hij had geboden en kon niet meer terug. Heel de familie van mijn grootouders moest toen noodgedwongen verhuizen naar 'den hoek'. Mijn moeder zei dat zij het vreselijk vond (en haar ouders net zo). Het wonen aan de Molenstraat was veel gezelliger dan aan de dijk, zo vonden zij.

Mijn oom Mas van Heemskerk die met mijn tante Drika woonde op Molenstraat 30, is de volgende Van Heemskerk in mijn verhaal. Mas oefende de akkerbouw uit op o.a. enkele stukken land achter mijn ouderlijk huis op Maasdijk 13 en op de Zandplaat en hij had een aantal melkkoeien op de achterste waard. Hij had gedurende enkele jaren een medewerker in dienst: Jan Gouda. De ouders van ome Mas kregen 11 kinderen van wie slechts een viertal de volwassen leeftijd bereikte en trouwde. We hebben al vaker verteld dat de baby- en kindersterfte in die tijd bijzonder hoog was. Pas na 1900 nam dit trieste verschijnsel fors af.

En ik noem Aria van Heemskerk met haar zussen Griet, Gerd en Jana, resp. getrouwd geweest met Henk Oomen, Evert van Ooijen, Hendrik van de Werken en Janus Vos. Aria dreef aan de Maasdijk een kruidenierswinkel waar ik op zaterdagmiddag voor mijn moeder de boodschappen ging halen. Aria kende alle prijzen van buiten en telde in een sneltreinvaart de bedragen achter de boodschappen op. Zij had dus een telmachine in haar hoofd (...).

Op Maasdijk 72 waar Dirk van Ooijen met zijn Cornelia woont, stond vroeger de boerderij van mijn oudoom Bart (ook een Engelbertus) van Heemskerk. Zijn vrouw was Janna Bouman, een zus van mijn opa Jan Bouman. Zij hadden één zoon: de kleine Bart. Toen diens ouders overleden waren, trok hij in bij Dirk en Jet Wolfers (Hophoven 5). 'Bartje' overleed in 1967.

Ik schreef hierboven al dat de mannelijke naamdragers Van Heemskerk in Hemert schaars zijn geworden. Maar door huwelijken met andere families is er in het dorp toch nog een aantal nazaten van de Van Heemskerken die wel andere achternamen dragen, uiteraard.

De Van Heemskerken kunnen hun achternaam hebben ontleend aan het dorp Heemskerk dat gelegen is in Noord-Holland, net ten noorden van IJmuiden en Velsen. Er staat daar een flink kasteel. Misschien zijn die Hemertse Van Heemskerken nog wel van adel ook ...

Jan van Wijk

Maaïke Bruigom-van Heemskerk met haar 100ste verjaardag.

Agent in Nederhemert

Hoe een politieagent uit Rotterdam het dorpje Nederhemert verkende.

Voor degenen die mij niet meer kennen of nooit gekend hebben: mijn naam is Willem Kolthof en ben vanaf 1977 politieambtenaar. Van 1990 tot 1994 heb ik gewerkt en gewoond in Nederhemert.

De overstap was, hoewel een eigen keus, behoorlijk fors. Vanuit de hectiek van het Westen naar de toch wel redelijk rustige en rustieke Bommelwaard en het dorpje Nederhemert. Ook de woonplek was

een bewuste keus. In afwachting van de bouw van ons koophuis streken we neer in de Ormelingsstraat. Toch wel een dorpje gezien de langskomende mensen en de nieuwsgierige blikken die naar binnen werden geworpen. Maar sociale controle is ook een goed ding. Zo gesetteld werd mij door de politieleiding van het gebied uitgelegd dat het rijden zonder helm op opgevoerde bromfietsen en het daarmee gepaard gaande rijgedrag en bestuurders onder invloed van alcohol zorgpunten waren, waar de nodige aandacht aan moest worden besteed. Temeer omdat deze groep ook moeilijk te controleren was. Nu was de controle van bromfietsen niet echt mijn ding, maar als dat aandacht behoeft, wie was ik om dat naast mij neer te leggen. Voor alcohol in het verkeer had ik meer gevoel. En één ding was

zeker: dat beide gedragingen in hun gevolg voor de bestuurders meer dan eens ernstige gevolgen had. En zoals bij alles wat een risico inhield, gold het ook voor deze feiten dat men denkt dat dit jezelf nooit zal overkomen. Totdat het je toch overkomt, maar om dan de zaak terug te draaien is onmogelijk. Onherstelbare gevolgen met vaak ernstig emotioneel verdriet overkomen mensen op deze wijze. Dit wetende zag ik het belang om hier iets tegen te doen wel in. Ik weet nog goed dat eerste jaar. Ik heb heel wat jongeren gecontroleerd. Doorgaans was het dat ik schreef voor óf de helm niet dragen óf de technisch staat van de bromfiets. Aan het eind van dit 1^e jaar ruim 100 bekeuringen voor de helm en eveneens ruim 100 bromfietsen naar het bureau voor technisch onderzoek. Op zich wel gezellig zo op zaterdagmorgen met enkele jongeren hun bromfietsen uit elkaar sleutelen en de opgevoerde onderdelen onbruikbaar maken.

Wat ook makkelijk ging was om een naam op te bouwen. Ja ik weet het, als ik een stopteken geef verwacht ik wel dat je stopt. Dat mag ik toch in redelijkheid verwachten. En als dat niet gebeurt, dan ga ik dat afdwingen. De risico's die dat met zich meebrengt worden dan afgewogen. Soms word je klemgereden en soms kwam ik thuis de bromfiets uit de schuur halen. Eens had ik een knul met bromfiets in de bus die mij vertelde: U bent wel aardig, maar die Hèmertse, die". Heb je die Hèmertse wel eens gezien? "Nee dat niet". Nou, dat ben ik. Zo kreeg je wel eens leuke gesprekken.

En ook de dronken bestuurders heb ik achter

de broek gezeten. Daarvan zijn er aardig wat naar het politiebureau gebracht. Soms kreeg je wel eens een melding hierover. Zo ben ik eens naar een rotonde in de buurt van Kerkwijk gestuurd, waar een bestuurder zijn personenauto boven op een rotsblok had gereden en waarbij de 4 wielen los van de grond waren. De bestuurder zat nog achter het stuur en gaf vol gas, verwachtende weer verder te kunnen rijden. Ik tikte op het bestuurdersraampje, die hij naar beneden deed en vervolgens beneveld, maar ook deemoedig de woorden uitsprak: "De lul". Ja dat was hij zeker. Ook deze keer weer goed afgelopen.

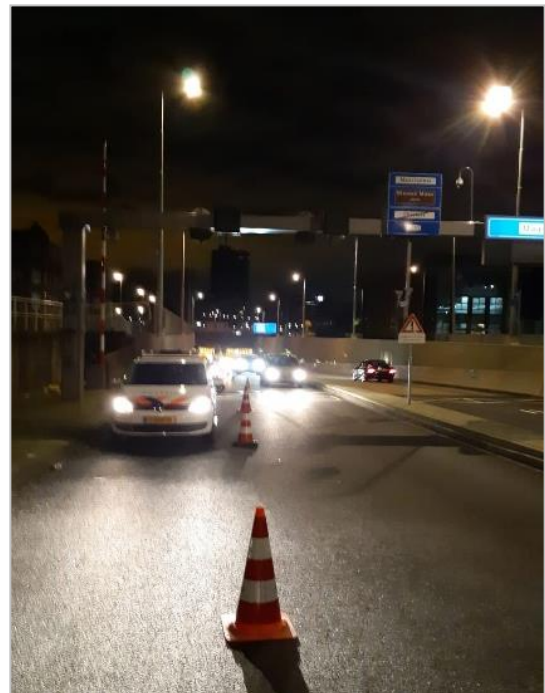
Vergeleken met Rotterdam was Nederhemert en de Bommelerwaard rustig. Maar zoals overal brood wordt gebakken, zo ook hier. Allerlei meldingen worden door de politie behandeld. Overlast, ruzies, aanrijdingen, controles, stroperij, geweldsincidenten,

diefstal, inbraak, vernieling, etc. zijn incidenten die verwerkt worden. Incidenten die elk zo hun eigen dimensie hebben. Waar je te maken krijgt met mensen, met elk hun eigen aardigheden. Politiewerk is echt nooit saai. Ook niet in Hèrmet en omgeving.

Wel soms wennen. Een man controleren die zich bij een auto verdacht ophield. De eerste

gedachte is dan dat het gaat om een gestolen voertuig of een poging daartoe. Maar nee, bleek een visstroker met enkele palingen, die hij daar snel had gedropt.

De jaarwisseling was ook een ding. Brand op de kruising van de Ormelingsstraat met de Molenstraat en de confrontatie met de politie. Dat was iets wat om aandacht vroeg. Voor mij kwam de 1^e jaarwisseling in Nederhemert er aan. Via de politieleiding kwam het advies om bij oud- en nieuw vrij te nemen en deze elders door te brengen, omdat er 'wraak' genomen zou worden in verband met mijn optreden tegen de bromfietsende jeugd. 'Dat dus nooit.' Ik was van Nederhemert, dus deed ik dienst in Nederhemert. Op oudejaarsavond sprak ik nog met de jeugd, die ook had verwacht dat ik er niet zou zijn. Hoe snel kan iets de ronde doen. Samen met mijn collega bewaakten wij het gebied van Nederhemert en Aalst. We hebben het gefikst. Nog nooit zo'n rustige jaarwisselingsnacht gehad. Geen noemenswaardige meldingen en geen brand. Oh ja, rond vijf uur, enkele jongeren die een brandstapel maakten op het grasveld tussen de Hofstraat en de Tuinstraat. Daar zat nog een 'de bes' bij. Met hen afgesproken dat die stapel in de fik mocht. Best wel tof die jeugd.

Dus ja, het leven in de Bommelerwaard was redelijk gemoedelijk, zeker in die tijd. Maar ook al lijkt de buitenkant rustig, van binnen kan er heel wat gebeuren. Ook in de Bommelerwaard maakte ik gebeurtenissen mee die wat dieper gaan dan bromfietsen en dronken bestuurders. Gebeurtenissen die ingrepen in het leven van mensen. Maar ook daaraan heb ik goede herinneringen.

In dit dorp en de omgeving heb ik mensen ontmoet. Ieder met hun eigen vragen, problemen, vreugde, interesses, etc. Met plezier heb ik er gewerkt. Het riep bij mij ook wel eens vragen op. Hoe kan je bepaald gedrag goedkeuren vanuit de principes die je uitspreekt. Maar het positieve had de overhand. Los kom je nooit meer van

Nederhemert. Ik draag er nog veel herinneringen aan mee. Meer herinneringen dan aan andere perioden in mijn politielooptijd. Ik heb nog steeds contacten met mensen uit het dorp. En anderen zou ik graag weer eens ontmoeten.

Er is eens door iemand in het dorp gezegd: "Een profeet wordt in zijn eigen stad niet geëerd". Omgezet zou dit moeten zijn dat een politieagent in zijn eigen dorp niet gezien wordt. Dit heb ik gelukkig zo niet ervaren. Ik heb er een goede tijd gehad. En ondanks dat het een eigen keus was om weer terug naar

Rotterdam te gaan, had ik die tijd niet willen missen.

Ben nu ruim 25 jaar geleden vertrokken uit Nederhemert.

De hectiek van

Rotterdam trok te sterk. Zoals in Rotterdam de afgelopen 25 jaren hun wissel op de samenleving hebben getrokken, zo zal dat ook in Nederhemert zijn. Overal in Politie Nederland kampt men met het capaciteitstekort. In Rotterdam lopen de meldingen over de rand van de emmer en komt de politie in veel gevallen niet meer ter plaatse. Gewelddelicten, waarbij sprake is van messen en vuurwapens zijn aan de orde van de dag. Overvallen, straatroven, diefstallen, huiselijk geweld en andere gewelddelicten schakelen zich aaneen. Verwarde personen, reanimaties, achtervolgingen, aanhoudingen met verzet vragen constante alertheid van de politie in Rotterdam. Dan zal het in Nederhemert, verwacht ik, daarbij vergeleken nog rustig zijn. Maar ik weet zeker dat ook hier de samenleving veranderd is. Ik weet dat het individualisme en de wetsverachting toenemen. Daar ontkomt ook Nederhemert en de Bommelerwaard niet aan. Mensen menen zelf uit te maken wat goed voor hen is. En regels zijn knechtend, waarom zou je daarna luisteren? En het politiegezag zegt hen weinig. Daarboven staat een overheid, die ook vaak niet meer weet wat te doen. De chaos neemt toe.

Als mens en als politieagent weet ik dat uiteindelijk alles nieuw wordt. Dan is er geen zonde, onrecht en pijn meer, maar dan juicht alles tot eer van God. Wat zal dat mooi zijn!

Beste inwoners van Nederhemert en omgeving, de hartelijke groeten uit het Rotterdamse; het ga jullie goed!

Willem Kolthof

50 jaar getrouwd!

Cor en Bertie Grandia- de Noo waren 50 jaar getrouwd

12-12-1969

12-12-2019

12 december 2019 was het vijftig jaar geleden dat Cor en Bertie Grandia- de Noo in het huwelijk zijn getreden. Er was een feestje

gepland voor 14 december, maar door omstandigheden kon dat niet doorgaan en is het verzet naar 18 januari 2020.

Cor (76) is geboren in 1943 in Brakel. Bertie (71) is geboren in 1949 in Nederhemert. Zoals de meeste ouderen onder ons nog wel weten: in de muzikent, aan de dijk bij het veer. Dat Bertie in de muzikent geboren is, is bij velen bekend, maar het was ook een heel kleine baby, ze woog maar 12 ons. Arie van ome Otje en tante Jo van de Werken gingen naar de winkel van Basje en Willem en vertelden daar dat er bij tante Drika en ome Gijs een baby geboren was zo zwaar als een buil suiker.

Cor en Bertie trouwden op het gemeentehuis in Kerkwijk. Het huwelijk werd gesloten door de heer H. Schrievers, ambtenaar van de burgerlijke stand. Het was die dag prachtig weer. Het had die nacht ruw gevoren, alles zat onder het rijp, wat heel mooi oogt op de foto's. Na de huwelijksvoltrekking werd afgereisd naar het dorpshuis in Nederhemert voor een lekkere broodmaaltijd en een gezellig feest.

Cor heeft na zijn schooltijd eerst een paar jaar bij melboer Van Ballegooijen in Veen gewerkt. Later is hij in de wegenbouw gaan werken, bij de HWZ (Hollandse Wegenbouw Zanen) en heeft dat ruim tweeënvijftig jaar

gedaan. Cor is altijd voetballiefhebber geweest, heeft altijd graag getuinierd en houdt van fietsen. Hij heeft ook enkele jaren gezongen in 't Hemerts Visserskoor.

Bertie heeft enkele jaren bij Fotolux gewerkt. Toen haar ouders een ongeval kregen moest ze thuis komen om ze te verzorgen (zo ging dat in die tijd). Na enkele maanden kon ze weer aan de slag en is ze gaan werken bij Verhoek kleding in Zaltbommel.

Bertie heeft ook veel hobby's gehad. Ze was medeoprichtster van de drumband (Concordia) en lid van het kinder- en jeugdkoor. Ook is ze al zesendertig jaar lid van de EHBO-vereniging (Kerkwijk-Nederhemert). Samen met haar zus Dineke en Piet van Wijk heeft ze ruim zeventien jaar EHBO-lessen gegeven op basisscholen de Wegwijzer en de Vogelvlucht.

Het echtpaar heeft twee kinderen, zoon Gilco en dochter Astrid. Ook zijn ze gezegend met vijf kleinkinderen, waar ze heel trots op zijn. Locoburgemeester A. Bragt heeft het echtpaar namens de gemeente Zaltbommel een bezoek

gebracht. Ze ontvingen namens de gemeente Zaltbommel een kopie van hun (originele) trouwakte en een bonbonschaaltje met inscriptie.

Zoals bij velen zijn er ook bij hen wat problemen met de gezondheid, maar dankzij thuishulp en hulp van de kinderen, kunnen ze het samen prima redden.

Dirk Brugmans

55 jaar getrouwd!

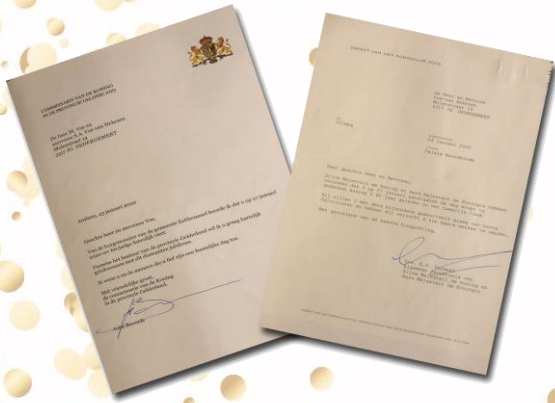
60 jaar getrouwd!

Marius en Sijke Vos

Marus Vos (dinsdag 24 maart is hij 88 jaar geworden) was samen met zijn vrouw Sijke Vos- van Hekezen (85) op maandag 27 januari 60 jaar getrouwd. Het echtpaar woont aan de Molenstraat 14. Op een middag ga ik bij dit echtpaar op bezoek want als je zolang samen getrouwd bent, dan moet daar een verhaal achter zitten. Leest u mee?

Marus Vos, beter bekend als Marus de post, werkte 38 jaar bij de toenmalige PTT samen met Piet Smits (Piet de post). Marus en Sijke trouwden 27 januari 1960 in het oude

gemeentehuis van Hedel, waar nu een museum is gevestigd. Ambtenaar van de burgerlijke stand in Hedel was toen dhr. de Rouw uit Ammerzoden, weet Sijke te vertellen. Het was winter en er lag een klein laagje sneeuw. Het ging er toen anders aan toe dan tegenwoordig, vertelde Sijke: "Vanuit het gemeentehuis naar ons thuis aan de Uithovensestraat 42. De ouders gingen mee en ook de ooms en tantes gingen mee trouwen, maar ook Piet en Pietje Smits uit Nederhemert mochten mee". Na de huwelijksvoltrekking ging men naar het huis waar Sijke uit kwam, Uithovensestraat 42, wel

veertig personen gingen mee. Er volgde koffie met cake en nog een borreltje, jonge jenever, schelletje of anisette en ook was er bruidsuiker. "Nee, geen kratten bier hoor, die waren er toen nog niet!", zei Marus. Ook stond er een pot op tafel met sigaretten en sigaren, dat was toentertijd heel gewoon. In de weken voor hun huwelijk werd er een avond gehouden bij Sijke thuis in Hedel voor de neven en nichten van Sijke en de week daarop een avond bij Marus thuis aan de Molenstraat 18, ook voor de neven en nichten van Marus. "Ja", vertelt het echtpaar: "in deze tijd ging het er anders naar toe met trouwpartijen dan nu". Marus heeft dus een groot deel van zijn leven bij de PTT gewerkt en ook dat was een andere tijd dan nu. Soms vroeg uit bed, want de post moest in Heusden gehaald worden en rondgebracht worden in Nederhemert. Marus vertelde dat hij wel eens om 5 uur van huis ging om in Heusden de post te halen. Het was winter, hij kwam in een sneeuwstorm terecht en moest alles lopend doen. Om 5 uur in de middag kwam hij thuis, doodmoe van al dat lopen door de sneeuw. Altijd moest hij door weer en wind zijn werk doen in de winter. Dat was soms een barre tijd. "Tijdens een sneeuwstorm is het huis van Cornelis Hobo op de Kade tot de nok toe onder de sneeuw bedolven, dat waren nog eens winters!" Je kunt uren naar Marus luisteren zoveel heeft hij te vertellen. Maar ook de ruimte over hun 60-jarig huwelijk in de dorpskrant is beperkt, daarom nu gauw verder. Het echtpaar heeft 4 kinderen, waarvan er twee in Nederhemert wonen en eentje in Gameren en nog een dochter in Montfoort. Er zijn 13 kleinkinderen en 12 achterkleinkinderen. Op de gedenkdag

27 januari zijn alleen de kinderen op bezoek geweest zonder hun kinderen want dan zou het te druk worden. In de middag kwam onze burgemeester P.C. van Maaren, die namens de gemeente Zaltbommel een bos mooie bloemen aanbood en ook een kopie van de trouwakte van 60 jaar geleden. Het echtpaar heeft zelfs een brief van Koning Willem Alexander gekregen. Wat waren ze daar trots op! Ook een felicitatie van de Commissaris van de Koning van de Provincie Gelderland. Al die brieven zitten keurig in een map met daarbij de felicitatiekaarten die het echtpaar ontvangen heeft, ruim 100 kaarten.

Feest werd er gehouden in het dorpshuis te Nederhemert, op zaterdag 29 februari, ja, want het is dit jaar schrikkeljaar. Dat het feest later werd gehouden kwam doordat er nog een kleinkind geboren zou worden in januari, maar die heeft zich inmiddels aangemeld.

Samen zijn Marus en Sijke op een hoge leeftijd gekomen en zegt Marus: "Het gaat nog redelijk hoor, maar als je ouder gaat worden is het alleen maar inleveren, wandelen gaat moeilijker, dat hebben wij altijd met plezier gedaan. Gelukkig zijn wij nog samen en daar zijn wij dankbaar voor." Ik neem afscheid. De zaterdag daarop maak ik een foto van dit echtpaar, 60 jaar getrouwd, wat een tijd, dat komt al niet veel meer voor.

Dirk Brugmans

Vanuit de Pastorie

75 jaar Bevrijding

Over een paar maanden is het 75 jaar geleden dat Nederland bevrijd werd en sindsdien geen oorlog meer op zijn grondgebied meegemaakt heeft.

Mijn bijdrage aan de Dorpskrant wil ik deze keer aan die verschrikkelijke oorlog wijden. Omdat er steeds minder mensen zijn die ons uit eigen ervaring over de Tweede Wereldoorlog kunnen vertellen, wil ik wat schrijven over wat ik gehoord heb uit de mond van een oude vriend.

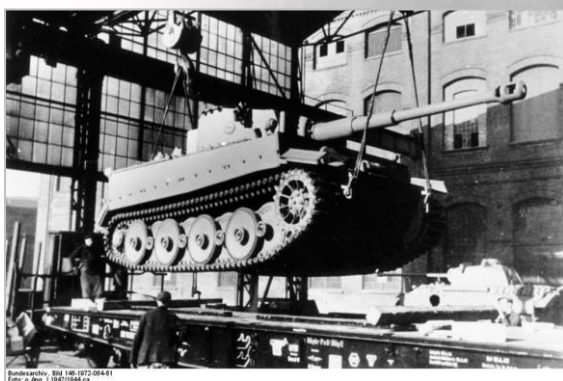
Zeven jaar geleden ontmoette ik Arie Schelling voor het eerst, hij was toen al 90 jaar. Voor hem was de oorlog nooit afgelopen, hij praatte er altijd over. Vorig jaar overleed hij op de leeftijd van 96 jaar. Toen de oorlog uitbrak, was Arie 17 jaar. Hij woonde aan de Oudendijk, onder Goudswaard. Op een avond in de oorlog zou hij naar de muziekvereniging gaan. Daar moeten we ons niet zoveel van voorstellen: het waren maar een paar mensen en hun enige muziekinstrument was een mondharmonica. Maar God hield hem tegen. 'Tot hertoe en niet verder'. Arie kroop als een worm voor God op de grond. 'Daar ben ik vastgemaakt aan het anker van vrije genade', zei hij later.

In juli 1943 moest hij naar Duitsland om daar in de fabrieken te gaan werken als dwangarbeider. Hij ging samen met zijn buurjongen en neef Leendert. Ze werden met paard en wagen naar Piershil gebracht, met de stoomtram ging de reis verder naar Rotterdam, toen met de trein naar Dordrecht en toen met de trein naar Duitsland. Op 28 juli kwamen ze

aan in Kassel. Daar werd hij tewerk gesteld in een fabriek waar tanks werden gemaakt.

De dwangarbeiders sliepen in barakken. Toen Arie er aankwam, kwam er juist een open vrachtwagen aanrijden, boordevol met lijken. Armen en benen staken uit. De lijken werden gedumpt in een massagraf. In het kamp woonden zo'n 6000 arbeiders. Het was hard werken en weinig eten. Het kamp stond buiten de stad, het was elke dag ruim een uur lopen naar de fabriek en aan het einde van de dag ook weer terug. Allerlei besmettelijke ziekten braken onder de dwangarbeiders uit. Hij was een keer naar het 'toilet' (een gat in de grond), en zag toen een jongen liggen, totaal uitgeput, en een andere jongen bevulde hem van boven tot onder. Van ellende schreeuwde Arie tot God, of hij terug mocht naar zijn moeder. Dat gebed is wonderlijk verhoord.

Arie werd overgeplaatst naar Battenberg, waar hij zou gaan werken in een kleine meubelfabriek en ook veel beter te eten zou krijgen. Voor hij uit Kassel wegging, nam hij afscheid van Leendert. Leendert was toen hard ziek, hij had difteritis. Hij lag op bed maar kwam naar buiten om Arie een hand te geven. Arie ging naar Battenberg maar het bleek al snel dat hij ook difteritis had opgelopen. Hij werd opgenomen in een ziekenhuis in Marburg. Wekenlang kon hij niets beginnen en moest een zuster hem eten geven. Arie was een 'blonde Germaan' en werd er heel goed behandeld. Regelmatig was er luchtalarm. De geallieerden beschoten en bestookten de Duitse steden. Als er luchtalarm was, moesten alle patiënten naar de kelder van het ziekenhuis worden gebracht. Omdat Arie niet kon lopen, heeft hij 16 weken in die kelder gebivakkeerd. Een keer tijdens een luchtaanval kreeg hij te geloven dat er geen bom op het ziekenhuis zou vallen. Het personeel stond doodsangsten uit, maar Arie bleef de rust zelf. Later kreeg hij de vraag waarom hij niet bang was. Hij zei: Hitler is jullie

Führer, maar dit (hij wees op zijn Bijbel) is mijn Führer.

Zonder dat Arie het wist, was er een godvrezende vrouw (Jaapje Resoort uit Goudswaard) die voor hem bad, hij was op haar hart gebonden. Zij vertelde Arie's moeder dat hij erg ziek was. Dat had God haar bekendgemaakt. Een paar weken later kwam er een brief uit Duitsland, waarin stond dat Arie ernstig ziek was. Arie had die brief niet zelf kunnen schrijven, dat had iemand anders voor hem gedaan. Toen Arie weer iets was opgeknapt, kreeg hij een half jaar verlof om naar huis te gaan en daar verder aan te sterken. Dat was in januari 1944. De reis naar huis liep via Kassel, waar Arie zijn neef Leendert nog één keer zag. Leendert was ernstig ziek en zag er verwaarloosd uit. Leendert zei: ik kom nooit meer thuis. Zul je aan mijn moeder niet vertellen hoe erg het met me is? Ze namen afscheid maar zouden elkaar nooit meer zien. Na een lange reis kwam Arie thuis.

Leendert Schelling, 1923-1945

Maar toen het verlof voorbij was (het was inmiddels augustus 1944), ging hij niet terug naar Duitsland maar dook hij onder. Dat zou een tijd worden van grote spanningen. Op een keer was hij op een boerderij aan het werk, toen er Duitsers aankwamen op een motor met zijspan. Die waren op zoek naar onderduikers. Arie kon nog nét op tijd wegkruipen onder een zeil dat gespannen was over een schelf met koren. Hij lag daar onder dat zeil en stond doodsaangsten uit. Hij was bang dat zijn silhouet in het zeil zichtbaar zou zijn. Bovendien scheen de zon op het zeil. Hij stikte

bijna van de hitte en riep tot God in zijn nood. Wonderlijk genoeg zat er een klein haakje in het zeil vlak bij zijn mond zodat hij toch adem kon halen. Uren lang heeft hij daar verborgen gezeten, totdat het donker was geworden en hij hoopte dat de Duitsers weg waren. Hij kreeg een zwervend leven, werd dan hier ondergebracht en dan weer op een ander adres.

Hij was een keer op weg naar een andere schuilplaats. Het was donker en dan mocht je niet buiten komen. Maar hij fietste daar met een verzetsman over de dijk bij Zuidzijde (een buurtschap onder Nieuw-Beijerland). Er stonden zeven Duitsers op de dijk. Arie's hart stond bijna stil van angst. Hij riep in stilte tot God. De Duitsers gingen ineens opzij: drie de ene kant op en vier de andere kant. Hij zei er later van: God heeft hun ogen verblind, dat ze ons niet gezien hebben.

Op 5 mei 1945 was de oorlog voorbij. Maar voor Arie was de oorlog nooit voorbij. De oorlog en de Duitsers bleven terugkomen in zijn dromen zijn leven lang. Maar God is Arie niet vergeten. Arie was al rond de 80 jaar toen God hem vrijspak van schuld en straf en hem een recht gaf op het eeuwige leven. Maar hij is er nooit wat mee geworden. Hij noemde zichzelf altijd een arme tobber. Hij had een zeer nabij leven met de God Die hem had opgezocht en zo kennelijk bewaard. Toen hij 95 jaar was, kreeg hij een hersenbloeding en kon hij bijna niet meer praten. Kort na zijn 96^e verjaardag, op 3 maart 2019, kwam voor hem de definitieve bevrijding en nu mag hij juichen voor de troon Gods:

Maar, trouwe God, Gij zijt
Het schild, dat mij bevrijdt,
Mijn eer, mijn vast betrouwen;
Op U vest ik het oog;
Gij heft mijn hoofd omhoog,
En doet m' Uw gunst aanschouwen.
'k Riep God niet vrucht'loos aan;
Hij wil mij niet versmaân
In al mijn tegenheden;
Hij zag van Sion neer,
De woonplaats van Zijn eer,
En hoorde mijn gebeden.

PS: Zijn oorlogsherinneringen zijn op schrift gesteld en zijn te raadplegen op <https://wo2-hoekschewaard.nl/oorlogsverhaal/de-oorlogsherinneringen-van-arie-schelling/>

Ds. J van Meggelen

Van Betje Oomen

Veilingvervoer

'k Wil eerst iets recht zetten. Mijn verhaal gaat niet over 100 jaar veiling. Daar weet ik niet zoveel van. Ik ben er maar een enkele keer geweest, alleen als Lies een klant vergat. Dan moest ik het nabrenge en dat gebeurde niet veel. Maar het was altijd bij dezelfde. Als ze dan belden hield ik de hoorn maar een eindje van m'n oor af, want dan was ze zo kwaad! Maar als er dan een goede prijs kwam, dan was het weer goed. Hij deed het ook niet expres, maar het was toevallig, zei Lies dan. Dus het gaat niet over 100 jaar veiling, maar meer om de belevenissen bij het veilingvervoer.

Tijdens Lies zijn dienstdienst heeft Dirk van Aalst veel geholpen bij het veilingwerk. Maar nu eindelijk zit het er op en kan hij zelf op de vrachtwagen.

't Veilingrijden was zijn liefste werk. Als het kon, dan bleef hij wachten op de veilingbrieven. Dan wisten de klanten gelijk wat ze voor een prijs hadden gekregen.

Hier worden ze zo hoog geladen dat er wel veel kistjes klaar gestaan hebben. Hier zie je Lies Oomen (Lieske) de rietdekker op zijn rug, met zwarte pet. En Gijs. Jaantje komt nog met een stapeltje aan. Lies zelf was op de auto.

Molenstraat 40

Nu wat anders. Kees Oomen vroeg in een eerdere dorpskrant of iemand iets wist over de vroeger bewoners van Molenstraat 40. En of we dat dan wilden vertellen. Nou, bij deze dan Kees!

Toen Lies Oomen stierf in 1916, bleef Teuntje alleen achter met vijf kinderen, waarvan de oudste 10 jaar was. Ze was bang alleen, voor 's nachts. Mijn opa Roelof Oomen woonde op Molenstraat 42 en had een hond die goed waken kon. Die mocht toen 's nachts altijd bij Teuntje zijn. Overdag paste hij altijd bij alle twee op. Er zwierf toen ook al onvertrouwd volk op straat. Opa noemde hem altijd het paraplumanneke. Als de hond hem zag aankomen ging hij achterom naar Teuntje en als die man naar opa ging dan zat hij daar weer op wacht. Opa was in het tuintje bezig en die man kwam telkens één stap dichterbij de hond. Opa zei: "Kijk uit, want hij vat je!" "Er is geen hond die mij bijt", zei hij. "Nu, dan ga je je gang maar!" Daar doet-ie nog een stap. De hond vliegt hem naar de keel en daar ligt hij al. Als opa hem er niet afgehaald had, dan zou die hem doodgebeten hebben. Al foeterende ging hij weg. "'t Is je eigen schuld, ik heb je gewaarschuwd!" Toen kwam hij weer terug en

wilde de hond kopen. Opa zei: "Ga maar door, want de hond is niet te koop."

Dat hij goed kon waken ondervond opa zelf ook. 's Nachts kalfde er een koe bij opa en hij had een paar pakken stro nodig die hij op dat moment niet voorradig had. Hij dacht: "Die leen ik even bij Teuntje." Maar de hond dacht: "Nee, baas, deze zijn van Teuntje!" En opa kon er geen meenemen en moest de buurvrouw eerst uit bed kloppen. En toen die kwam kon hij een paar pakken meenemen. De hond wist dus goed waarom hij daar moest zijn. Opa had dat niet verwacht van zijn eigen hond.

Aardbeienplukken

Van meester van Dulst, het hoofd van de school, kregen we als het nodig was landbouwverlof om aardbeien te plukken. Dat was toen klas 7 en 8. Daar zaten er toen niet zoveel meer in de klas. Want als je naar de ULO of ander onderwijs ging, mocht je er in de 6^e klas af. Je kreeg dan wel verlof, maar 't schoolwerk moesten we wel weer inhalen.

Opa was toen ernstig ziek en is die zomer ook gestorven. Vader kan daarom toen niet van huis. En de winkel was ook open. Dus waren ze thuis blij met mij om aardbeien te plukken.

Vader bracht me dan 's morgens met een stapel kistjes weg en kwam me om 12 uur weer halen. En 's middags opnieuw. Dat aardbeienplukken was op "de lange akker", die was de dijk bij Hobo (waar nu Roelof en Pieterneel wonen) tot Rien Bracht. Nu wonen daar andere mensen.

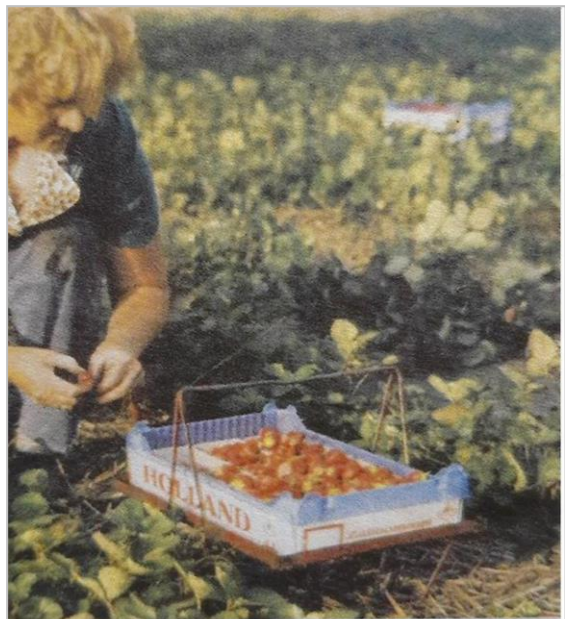
Het was toen ook een hete zomer. Wat was ik blij als Lientje n of, als ik verder naar achteren was, Anneke van de Molenpad, riep om wat te drinken. Even uit de zon en even uitrusten. Maar ja, als vader kwam, moesten de kistjes wel vol zijn. Als Marius uit school kwam moest hij ook helpen.

Als we uit school kwamen en we moesten plukken dan bracht vader de kistjes. Wij gingen al vooruit op de fiets. Zo hard als we konden de stoepen af, de fietsen in de greppen, en we zaten al in de aardbeien als vader kwam. 't Was maar goed dat er toen niet zoveel auto's reden want dan was het niet goed afgelopen! En als vader er was zei hij: "Nou, jullie hebben er zin in!" 't Was om de grootste aardbeien en we wisten precies waar die hingen, dus de eerste had ook de beste en de grootste.

Wij hadden een nieuwe soort. Eerst alleen Deutsch Evern en nu hadden we Madame Moutôt. Dat waren hele grot. Een paar in een doosje en je had zo een kistje vol.

En Marius maar eten....hij vond het sunt om die mooie grote aardbeien mee naar Bommel te geven en at ze lekker op.

Bij mij was het net andersom. Als ik een aardbei opat, was dat meestal een gepikte

lgens A. Delfos, de toenmalige directeur van de Bommelse Velling, waren er in 1965 in de Bommelerwaard tussen de 3500 en 4000 mensen in touw bij de aardbeierogst. Daar waren toen nog geen Polen bij. (Foto: Collectie Regionaal Archief Rivierland/Foto R.D. Timmer)

door de vogels.

Als vader dan kwam om de kistjes te halen was er wel verschil in het aantal kistjes. "Hoe kan dat dan?", vroeg hij. Marius zei: "t Is sunt om al die mooie aardbeien weg te geven, ik heb ze lekker op!" Vader zei: "Het geeft niet, want dat doe je maar één keer!" En dat was zo, want 's avonds was hij er helemaal ziek van en had er schoon genoeg van.

Betje Oomen
(wordt vervolgd)

Uit vroeger jaren... Postbode 'Hen de Booi'

Mijn verhaal over Hen de Booi

Hendrik Smits werd op 11 jan. 1885 als oudste zoon van Pieter Smits en Leentje Antonia Verheij te Nederhemert in het veerhuis geboren.

Na onderwijs genoten te hebben werd hij hulpveerman en hulppostbesteller.

In die tijd noemde men een postbesteller een booi, vandaar de naam.

Postbesteller jaren 20

In 1915 ging zijn vader Piet met pensioen en werd Hendrik officieel postbesteller, als opvolger van zijn vader. Het postkantoor was toen nog in het Veerhuis. Hendrik was inmiddels getrouwd op 15 april met Jaantje van Ballegooijen uit Aalst.

In 1926 wordt het postkantoor verhuisd naar de Molenpad, waar nu de fam. van Bruchem-Remmerde woon. Daar wordt de band tussen hulpveerman en postbode verbroken, dat wil zeggen dat Hendrik een vaste baan als postbesteller/kantoorhouder kreeg. Aan het huis hing een langwerpige bord met blauwe letters: P T T, wat betekent Posterijen, Telegrafie en Telefonie. Er hing ook een

aankondigingsbord, waarop de nieuwtjes van het dorp vermeld stonden.

Maar van het veer komt Hendrik toch niet af, want hij moet elke morgen om 6 uur bij zijn broer Jacob (Jap) overvaren en naar Heusden om de post op te halen. Dan werd er over het Eiland gefietst over wegen die nog niet verhard waren, zelfs in Hemert was de Molenstraat nog niet geasfalteerd. Midden over de Maasdijk liep een beklinderd pad voor de paarden en de rest was grind. Bij Bart van Kooten, een voetveer dat tegenover Heusden aan de Bergse Maas lag en bij de Vischmarkt uitkwam, werd overgevoerd en zo naar het Hoofdpostkantoor tegenover het Stadhuis gefietst. Daar haalde hij de post op en zo het hetzelfde ritje weer terug, na eerst het Eiland te hebben voorzien van de nodige post. Als het regende, had de postbode een donkere regencap aan, die tot over z'n knieën hing. In onze tijd van Post.nl niet in te denken.

Dan kwam hij bij thuiskomst met een hele grote tas op z'n rug op de fiets de Molenstoep af en reed zo naar zijn vrouw Jaantje, die de koffie al klaar had. Daarna werd de post gesorteerd en in het dorp besteld. In die tijd waren er nog geen groene bussen aan de dijk, zelfs geen brievenbussen in deuren en moest de post achterom worden besteld, dijk op dijk af.

Hendrik werd Hen de Booi genoemd, zijn vader Piet de Booi en zijn zoon Piet de Post en ik Piet de kapper. Hen had ook nog een broer Marinus, die aan het Boveneind tegenover de weegbrug woonde, die

Willekeurige foto van een postbode met de tas om, in mijn tijd; jaren 50.

hem op Zaterdag hielp, dat was Rieneke de Booi. Hen had een zwart uniform aan met koperen knopen en ook een pet met de koperen letters PTT er op. Het was tenslotte een Rijksbetrekking!! En dan was men netjes gekleed.

Zijn vrouw Jaantje was kantoorhoudster en was in het kantoortje te vinden. Zij regelde zo de betalingen, telefoontjes en alle andere zaken.

Fam. Hendrik Smits- van Ballegooijen met de 3 zonen

De telefoon was een apart fenomeen, bijna niemand had in die jaren telefoon, dus bij dringende zaken moest Jaantje de verbinding tot stand brengen en wist zo het hele wel en wee van het dorp.

Maar dat was de fam. Smits wel toevertrouwd. Het waren integere mensen en verre van loslippig.

Er werd ook A.O.W. pensioen ter plaatse uitbetaald en dat was dan ook contant.

Postbesteller jaren 60

Ik heb iemand gekend die naar het postkantoor ging op de dag dat hij 65 jaar werd om zijn pensioen op halen, maar hij moest een weekje wachten.

Ook de spaarbankboekjes van de Rijkspostspaarbank in Amsterdam werden bij Hen bijgeschreven.

Hen en Jaantje hadden drie kinderen, drie zonen, Piet, Dirk en Anton.

Piet heeft in 1950 het postkantoor van zijn vader overgenomen samen met zijn vrouw Pietje, waarmee hij in 1942 was getrouwd, en na een verbouwing van het bestaande

huis ook op de Molenpad kwamen wonen. Later kwam er ook een hulp bij in de persoon van Marius Vos, die men Marus de Post noemde.

Ondanks het harde leven en het vele gesjouw van de bestellers zijn Hen en Piet toch resp. 88 en 89 jaar oud geworden.

Mij was gevraagd om iets van Hen de Booi op te schrijven, omdat hij in de buurt woonde en ik hem gekend heb. Ik heb het ook als een jeugtherinnering opgeschreven. Er is hier ook geen derde persoon bij aanwezig geweest of gevraagd.

De foto van het gezin is uit het boek: Schipper mag ik overvaren.

Piet Brugmans

Uit vroeger jaren... Postbode 'Piet de Post'

Pieter Smits, de postbode van Nederhemert en omstreken

Vele hebben hem gekend, Pieter Smits (Piet de post), die vele jaren geleden een hulppostkantoorje runde aan huis aan de Molenpad waar nu de familie L. van Bruchem

woont. In een fotoboekje over Nederhemert kwam ik wat tegen van Piet Smits, een klein artikeltje en een foto, en ik wilde hier meer van weten. Maar waar haal ik meer informatie vandaan dacht ik en ineens schoot het mij te binnen. Marius Vos (Marius de post) heeft jaren bij de PTT gewerkt, samen met Piet de post. Marius en ook zijn vrouw Sijke wilden graag medewerking verlenen.

Op een middag dus naar Molenstraat 14 toe gereden voor een gesprek met Marius. Sijke had de koffie al klaar staan en wij raakten in gesprek. Marius en Sijke hadden al voorwerk gedaan, want die hadden contact gezocht met Hennie, de jongste dochter, die in Friesland woont, in St. Annaparochie. Van haar kregen ze meer informatie over haar ouders, lees maar eens verder, want Marius gaat vertellen!

Piet Smits was een zoon van Hen en Jaan Smits, werd in de volksmond altijd Hen de Booi genoemd. Piet heeft twee broers gehad, Dirk en Anton, die in Nederhemert opgegroeid zijn. Hen en Jaan woonden aan de Molenpad. Hen was ook werkzaam bij de PTT. Als jongen van 10 jaar werd Piet lid van de muziekvereniging Concordia en sloeg toen al op de trom. Lid is

Piet gebleven tot zijn 84^e jaar en was dus 74 jaar lid van Concordia. Hij heeft altijd de Besbas gespeeld, een groot instrument. Ik zie Piet nog lopen met de Fanfare door het dorp. In dat instrument kon wel een mud aardappels, zo groot was dat!

De jeugdjaren van Piet lagen in Nederhemert, werd opgeleid tot timmerman tijdens een avondschoon en ging daarna bij Hobo werken. Kreeg verkering met Pietje Kleij uit Opijnen, zijn getrouwd en gingen in Opijnen wonen.

In 1948 kwam er een vacature vrij bij de PTT, in het hulppostkantoorje aan de Molenpad, waar de vader van Piet al werkte. Rieneke Smits ging stoppen.

Rieneke was een broer van Hen, de vader van oud-inwoner Bert Smits (Bert van Rienekes werd altijd gezegd) die bij het buswachthuisje aan de dijk gewoond heeft, naast de toenmalige woning van de Gaai. En dus nam Piet zijn werk als hulpbesteller over.

Hij verhuisde samen met zijn vrouw van Opijnen naar Nederhemert en liet een stuk aan de woning in de Molenpad bouwen, bij zijn ouders.

Piet en Pietje kregen vier kinderen, Jan en Janny, die allebei al overleden zijn, Jielis, die in Budel woont en Hennie, de jongste, die in Friesland woont.

In 1951 kreeg Piet een vaste aanstelling bij de PTT om post rond te brengen. Dat was een andere tijd dan nu, vertelt Marius Vos.

Om 5.15 uur met het veer over naar het eiland en via het eiland naar Heusden. Jap en Tonny Smits waren de veermannen, maar moesten met een grote roeiboot de Maas oversteken naar het eiland. Soms viel dat niet mee. Bij harde wind kwamen ze wel eens op een andere plaats uit dan dat ze gedacht hadden. Ooit is Tonny met juffrouw Knoop tijdens de overtocht in het riet terecht gekomen. Daar is Jap jarenlang mee geplaagd, vertelt Marius.

Bij sneeuw, ijs en hoog water kon men niet varen en moest Piet over Well en de Heusdense brug. Dan naar Heusden de post halen. Bij de brug stonden toen nog huizen, daar begon Piet met de post te bezorgen. Dan over het eiland en door Bern via Well terugfietsen naar

Nederhemert en daar de rest van de post bezorgen. En denk niet dat Piet klaar dan was, want om 15.15 uur ging hij weer over het veer, weer post halen. Maar dan kwam hij gewoon met het veer weer over, want op het eiland en Bern werd de post maar 1x per dag bezorgd. In die tijd was er meer post dan nu, want nu gaat er veel digitaal.

De weekkrant 'De Gecombineerde' was ook bij de post die Piet ophaalde. En vele radiogidsen van o.a. de NCRV. Die moesten ook bezorgd worden. Op maandagavond werden veel familiebriefjes bezorgd die op zondag geschreven waren.

Piet nam ook de werkzaamheden van zijn vader aangaande het postkantoor over. De inwoners van ons dorp wisten toentertijd het postkantoor wel te vinden aan de Molenpad. Men kon daar geld storten, en geld halen van de spaarrekening. Kwitanties innen en ook bellen. Er waren toen helemaal geen telefoons in ons dorp.

Als Piet naar de buitenwijken ging was hij net een lopend postkantoor, vertelde Marius. Mensen kregen toentertijd ook al belastingbrieven en betaalden dat op het postkantoor. Maar als de postbode langskwam betaalde men aan hem. Dan was een rit naar het postkantoor uitgespaard. Ook werd de AOW uitbetaald als Piet in de buitenwijken kwam. De mensen wisten precies welke dag Piet kwam om hun AOW uit te betalen. Van 1955 tot 1973, dus 18 jaar lang, heeft Marius samen gewerkt met Piet de post en met plezier. Marius werd overgeplaatst naar het postkantoor in Ammerzoden en Piet ging alleen verder met het postkantoor en bracht ook nog wat post rond.

In 1981 ging Piet met pensioen en werd het postkantoor aan de Molenpad opgeheven. Marius weet nog te vertellen dat hij altijd koffie kreeg van Pietje als hij uit Heusden kwam en de buitenwijken had voorzien van post. Pietje, de vrouw van Piet, is in het Zonnelied te Ammerzoden overleden. Piet heeft nog enkele jaren in De Lindeboom gewoond voor hij overgeplaatst werd naar het Zonnelied. In september 2005 is ook Piet overleden in het Zonnelied.

Dirk Brugmans

Column de vrouw met de hond

Hoe zou het zijn als Nederhemert geen pont zou hebben die Noord en Zuid met elkaar verbindt?

Als "een ei zonder zout" en "een man zonder snor"! Nederhemert zou er niet uit zien. Echt geen gezicht. Een mooi dorp door een rivier definitief in twee delen gespleten. Als er geen pontverbinding zou zijn, ziet Nederhemert er smaakloos uit.

Ik moet er niet aan denken als onze pont vervangen zou worden door een lelijke brug. En het zou verschrikkelijk zijn als er helemaal geen verbinding zou bestaan. Dat zou betekenen dat we altijd via een omweg naar 'ons Zuid' en 'ons Noord' moeten gaan zoals we in de winter doen. Het kan wel, maar dat kost tijd en moeite.

Noord en Zuid horen bij elkaar en zijn op een mooie manier aan elkaar verbonden.

Het is een idyllisch tafereel als de pont weer vaart, het is een landelijk plaatje als hij zacht ronkend over de dode Maas kabbelt aan de kabel. Een mooi gezicht als de veerman van dienst, rustig en stil met zijn houtbewerking bezig is. Een mooi gezicht als hond Jit met zijn kop op het uiterste puntje van de laadklep ligt en hij zich heen en weer laat meevoeren. En dan het uitzicht wat er is op de molen en de kerk in de verte. Begrijpelijk dat menig buitenlander die zich laat overvaren fanatiek foto's maakt.

Eigenlijk lijkt deze dorpskrant een klein beetje op onze veerpont omdat het ons dorpsbewoners met elkaar verbindt. Door verhalen van beroepen, hobby's, nieuwe bewoners, leren we elkaar kennen. En we weten waar mensen een blijde gebeurtenis vieren. Of een bericht van verborgen ziekten, of overlijden van dierbaren, ook dat delen we met elkaar. Stel dat we de dorpskrant niet zouden hebben.....

Dan zijn we net als "ei zonder zout", de smaak van ons dorp zou minder zijn.

We zouden op een andere manier alles van elkaar te weten komen, via een andere verbindingsweg. En dat kan en mag

natuurlijk altijd. Belangstelling tonen in een ander doet goed. Dan moeten we wel even omrijden, moeite voor nemen. Even een andere weg dan via de dorpskrant.

Weet u wie er ook zo blij is als de pont, na maanden stilliggen, weer vaart? M'n hond. En ze is helemaal blij als de veerman zijn hond Jit bij zich heeft. Want Jit en zij hebben ook een verbondenheid met elkaar. Beide zijn afkomstig uit het zuiden van Europa en lijken op elkaar, kunnen ook goed met elkaar overweg. En soms denk ik dat ze elkaar haarfijn aanvoelen.

Mijn hond en ik varen om de twee weken op maandag over van Noord naar Zuid, eenvoudig, landelijk, kabbelend naar de overkant. Daar aangekomen nemen we het klompenpad. En als we daar zo in de stilte lopen, dan horen we de schoolkinderen van Noord zingen. Dan staan we even stil te luisteren. En dan voelen we dat Noord en Zuid toch echt bij elkaar horen.

Is het u al opgevallen dat ik schrijf als de seizoenen?

In de winter diep

ingedoken in de tekst. In de lente begint het schrijven wat vlotter.

En daarom kan ik u, als het mij in alle opzichten gegeven

wordt, alvast beloven dat

de zomercolumn zonniger en luchtiger zal zijn.

Namen op huizen

Zicht op 't Sterrebos

Ja, hoe zijn wij aan deze naam gekomen. Het was ongeveer 10 jaar geleden dat we met Lies Oomen (Lies d'n dikke) hierover aan de keukentafel spraken. "Wat een mooi uitzicht hebben jullie hier toch", zei Lies. "Ja, zicht op het Sterrebos", was mijn antwoord. En omdat mijn moeder (Ottelien Keijnemans - Van de Werken) in het Sterrebos geboren is, leek het ons mooi deze naam op ons huis te zetten.

Het bord is gemaakt door Lies en mijn moeder heeft het ons geschonken. Toen we enkele jaren geleden ons huis grijs geschilderd hebben, is het bord ook van kleur veranderd.

De naam van ons huis komt ook terug in de namen van onze pony 's. Onze stalnaam is "van 't Sterrebos" Elke stamboek Shetland pony heeft een achternaam.

En alles wat bij ons geboren is krijgt de naam "van 't Sterrebos". Zo is er afgelopen jaar een hengstveulentje op Koningsdag geboren en die gaat door het leven als "Nassau van het Sterrebos".

Anekdote over naamhuizen.

Mijn ouders op de Nederhemertsekade 3, hebben, toen ze trouwden, het ouderlijk huis gekocht van opa Peer Keijnemans. (Peer pap). Van een vriend, Marcel Bouman, hebben ze voor hun huwelijk ook een naambord gekregen voor op hun huis " 't Oude Nest". Alleen, omdat dit tegen het zere been was van de oude bewoner (Ik heb een huis verkocht en geen nest!) heeft het bord niet lang op het huis gehangen maar is het op de zolder beland.

Peter Keijnemans

Bange dagen in oorlogstijd (3)

Herinneringen uit een boekwerkje van dhr. C. van de Werken, E-zoon. Hij schetst een tijdsbeeld vanuit Nederhemert waar hij destijds woonde. We laten u stukjes meelezen uit het boekje: (deel 3)

In september 1944 eindigde het verhaal hiermee:

Op zondag wordt de draaibrug bij 't Eiland weer beschoten. Het schip wat erbij ligt was al half gezonken door de granaten. Niemand schijnt er zich meer druk over te maken. De oorlog duurt voort...

Maandag 2 oktober gaan we weer naar Zaltbommel en het is stralend weer. We zouden liever mistig weer hebben. Met dit weer zijn we erg bang voor vliegtuigaanvallen. Heel vroeg in de morgen verschijnen ze dan ook boven Nederhemert. Hun aanvallen worden nu ook heviger. Het gebeurde op deze dag meerdere malen dat er met 5 vliegtuigen werd aangevallen en dat er na elke aanval nog een rondje werd gedraaid beven het dorp, waarna ze weer op de schepen doken. Deze schepen liggen vanaf de Coöperatie tot helemaal in de dode Maasarm, dus voorbij het café 'Le Dage'. Maar de meesten liggen ter hoogte van de boerderijen van 'Van der Kolk', het huis van dr. Keijzer 'en de boerderij van 'De Gaaij'. (in 2020 ongeveer rond Maasdijk 12 - 16 red.) Verschrikkelijk is het voor de schippers om hun bezittingen zo te zien verwoesten. . Vandaag stonden er 2 mooie Rijnschepen in brand. De

schippers zijn keurige mensen en hebben tijdelijk inwoning bij onze buurman, A. Dekkers. Als een schipper zijn schip verliest is hij zijn huis én z'n broodwinning. De schepen worden niet alleen verwoest maar ook geplunderd door de Duitsers. Als de oorlog voorbij is zal het niet meevallen om de schepen te repareren. De meeste scheepswerven zijn leeggeroofd en de Machines vernietigd. Het is eigenlijk een winder dat er in Nederhemert nog geen ernstiger ongelukken zijn gebeurd want er zijn zo bij elkaar al honderden bommen afgeworpen op en rond die schepen!

De volgende dag is het wel regenachtig. Dit betekent meteen een dag van rust v.w.b. de bommenwerpers.

De volgende dag, 4 oktober (1944) is het weer stralend weer. Dat is meteen te merken aan de aanvallen. 's Middags om 3 uur is er een aanval. Iedereen moet dan naar buiten. Je vraagt je misschien af waarom we niet binnen moeten blijven bij zo'n aanval. Maar het is zo, dat de vliegtuigen hun beschietingen al boven het dorp inzetten, of over het dorp draaien. In huis kun je dan niet goed de vliegtuigen in de gaten houden om zo de juiste dekking van de muren te hebben. Vandaag vallen er bommen in de boomgaard van 'De Gaaij'. Veel bomen zijn totaal vernield. Aan het bovineind zijn er ook veel ruiten gesneuveld. Die dag vallen er nog bommen op de Doornwaard. Bijna niemand kan en durft nog van huis. Niemand

werkt omdat het veel te gevaarlijk is om op straat of buiten te zijn. 's Avonds zien we in de lucht een schouwspel wat in tijden van vrede nog nooit aanschouwd is. Lichtkogels verlichten de lucht. Spervuur, afweergeschut en seinlichten zorgen in de lucht voor een bijzondere aanblik.

We realiseren ons dat we in een frontgebied

wonen. Veel mensen beginnen daarom een schuilkelder te graven. Op donderdag 5 oktober graven wij ook een schuilkelder aan de voorkant van ons huis. Het is een soort ruime loopgraaf in de vorm van een winkelhaak zodat je daardoor niet alleen voor de bommen probeert te schuilen maar vooral ook voor de rondvliegende scherven van de bommen. Het is zó diep dat je er bijna in kunt staan. Omdat je rekening moet houden met het grondwater kun je niet dieper gaan. Als het gat is gegraven wordt het heel hoog afgedekt met allerlei materialen zoals boomstammen en planken. Als de kelder klaar is vraag je je af of het niet je graf zal worden. We leven nu in Nederhemert in een tijd dat we 's avonds bang zijn voor de nacht en 's morgens bang zijn voor de dag. Want elke dag zijn de vliegtuigen actief boven ons dorpje. Ons dorpje wat eerder zo vredig lag verscholen achter de dijk en boomgaard of weiland.

De volgende dag is de schuilkelder al hard nodig. Tegen de avond komt er een formatie zware bommenwerpers bij ons over die in Duitsland gaan bombarderen. Dat is al een tijd niet meer gebeurt. Het is een oorverdovend lawaai. Het afweergeschut is 100 meter van ons huis vandaan. Het lijkt alsof de hemel uiteenscheurt. Gelukkig hebben de Duitsers er met hun afweergeschut niet één vliegtuig geraakt maar gevaarlijk is het wel als er zoveel vliegtuigen over komen.

Op 7 oktober is het weer stralend herfstweer. De ellende van de oorlog sleurt alles mee in de maalstroom van de verschrikking en ellende. Twee dingen zijn er die zich niets aantrekken van de oorlog en gaat ongestoord z'n gang: de natuur. De bladeren beginnen van de bomen te vallen op deze stalende dag. Op 10 mei 1940 dreunde ons land op zijn grondvesten maar de boomgaarden stonden met een heerlijke bloesempracht te pronken of het vrede was.

Aan de dijk bij de boerderij van Marius van Genderenzijn soldaten gekomen met een grote keukenwagen. Zij moeten van hieruit de soldaten aan de Heusdense brug van eten voorzien. Dit gebeurt met paard en wagen omdat er blijkbaar geen auto's beschikbaar zijn. Hier in zien we een aanwijzing dat Duitsland blijkbaar onvoldoende materiaal heeft at we eerder nog niet hebben opgemerkt. Bij deze groep soldaten zijn ook zgn. 'Witrusen'. Dat zijn Russische soldaten die krijgsgevangenen zijn gemaakt voor het Duitse leger en nu voor de Duitsers hand- en spandiensten moeten doen.

De onderwijzer meester Euster en ik gaan nogal eens een praatje maken met de Witrusen. Soms krijgen we een goede sigaret van hen. Meester Euster spreekt erg goed Duits. Daarom komen we ook veel te weten.

W.C. Eugster

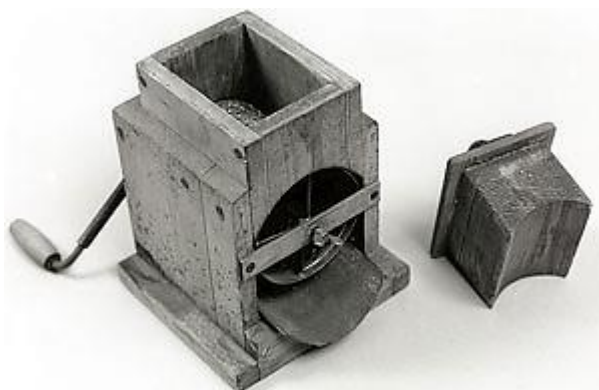
De geallieerde troepen zullen blijkbaar binnenkort aanvallen vanuit de richting Waalwijk. Zij willen dan doorstoten naar de Bommelerwaard tot aan de Waal. Ze vertellen ons ook dat ze bij de brug al meermalen zijn beschoten vanuit de richting van Den Bosch. Daarom zijn ze heel bang als ze met paard en wagen naar Heusden moeten.

De volgende dag is het zondag 8 oktober. Het is de eerste zondag van de oorlog dat er geen kerkdiensten zijn omdat het nu niet meer verantwoord is met zoveel mensen bij elkaar te zijn in verband met de beschietingen op de schepen. Het is deze dag echter heel rustig en eigenlijk was het afgelasten van de diensten niet nodig geweest maar hierin treft niemand een verwijt.

De volgende dag moet iedereen naar de dijk komen. Er moeten langs de dijk vluchtputjes gegraven worden. Om de 50 meter een gat van 1,20 lang, 0,80 breed en 1,30 meter diep. Hierin kunnen de Duitsers kruipen als ze vanuit de lucht worden beschoten.

Later in die maand moeten er een aantal schuilputjes bij gegraven worden. Nu moeten er om de 10 meter putten komen die gegraven worden door alle mannen tussen de 18 en 60 jaar.

Donderdag 12 oktober is er een beschieting waarbij het schip de "Valuta" totaal uit elkaar werd gereten en er een grote krater uit de dijk werd geslagen. Twintig meter van deze inslag lag een zwaar zieke vrouw, Huiberdien Sprong achter een raam in de kamer op bed. Zij werd als het ware bedolven onder modder en scherven maar was als door een wonder praktisch ongedeerd. Diezelfde dag is ze op een brancard in een wagen naar haar dochter in Kerkwijk gegaan omdat ze beslist niet meer in de buurt van de dijk en in de buurt van de schepen durfde te blijven.

Intussen komen er berichten uit de steden dat er steeds minder voedsel is. Wij mogen hier op de dorpen helemaal niet klagen wat het eten betreft. Wij hoeven geen bieten te eten maar we maken wel suikerbieten stroop en dat is nog best lekker. De mensen worden ook steeds creatiever in het vinden van alternatieven op allerlei gebied. Zo zijn er allerlei molentjes gemaakt om van koolzaad olie te maken omdat de schaarste aan vetprodukten bijna het ergste is op het gebied van voedsel. Op de zwarte markt worden er ontzettend hoge prijzen gevraagd en betaald voor olie en tarwe.

Op vrijdag 25 oktober komen de beruchte SS-troepen in het dorp. Ze stellen op verschillende plaatsen geschut op. Dat betekent niet veel goeds voor het dorp want je kunt er op rekenen dat ze gaan schieten op de geallieerden in Brabant en er dan vuurgevechten ontstaan. Deze soldaten deinzen nergens voor terug. Tot onze ontzetting halen ze de koeien uit de wei om te slachten zonder er iets voor te betalen. Als een van de boeren protesteert lachen zij hem uit en roepen: "Straks komen de Tommies. Laat hen maar betalen".

Ook in de regio horen we steeds meer over stelende soldaten in de nacht. Ze zijn beneveld door de drank en stelen kippen en fietsen.

Ook op deze dag zijn er bij beschietingen aan de bruggen van Zaltbommel en Hedel 3 mensen gedood. Twee vrouwen en een man.

Naar het dagboek van C. van de Werken.

Wordt vervolgd.

Jubileumjaar Juliana-Concordia

Jubileumjaar voor de fanfare

100 jaar Concordia, 110 jaar Prinses Juliana en 50 jaar een combinatie.

Fanfarecombinatie Prinses Juliana-Concordia viert dit jaar haar jubilea.

Dit jaar zullen we terugblikken naar de jaren

hiervoor. Door de tijd heen is er veel muziek gemaakt en zijn verschillende activiteiten, concerten en buitenlandse reizen georganiseerd. Hierop en op nog vele andere activiteiten blikken we terug dit jaar. Het jubileumjaar zal gevierd worden met twee grootse concerten op 4 juli a.s. in Gameren en 6 juli a.s. in Nederhemert. In totaal zullen er vier concerten gegeven worden in het jubileumjaar met ieder een eigen thema wat gelinkt wordt aan het overkoepelend thema: *'Proef, beleef & geniet samen'*. 14 maart in dorps huis De Gaarde zal het thema van het concert *'genieten'* zijn. 4 juli in Gameren *'proef'* waarbij er foodtrucks op het terrein aanwezig zullen zijn. 6 juli *'beleef'* in Nederhemert op het eiland en 7 november *'samen'*.

Ook zal de vereniging dit jaar op buitenlandreis gaan naar een - voor de leden - nog onbekende locatie. Al met al een feestelijk jaar! Viert u het met ons mee?

Prinses Juliana

Harmonie Prinses Juliana werd opgericht op 9 juni 1909 en begon met een koppel van 26 muzikanten waarvoor op dat moment nog geen instrumenten waren.

Gelukkig werd dit snel opgelost door de fanfare uit Zuilichem die nog 20 instrumenten te koop had staan. Overige ontbrekende instrumenten werden in Tilburg gekocht. In 1913 werd de Harmonie al omgevormd tot een fanfare.

In de tijd vanaf oprichting tot de combinatie heeft fanfare Prinses Juliana drie dirigenten gehad waarvan de laatste, de heer Parren maar liefst 55 jaar bij de vereniging was.

Fanfare Concordia

Fanfare Concordia werd eigenlijk al in 1904 opgericht echter kregen de leden onenigheid waardoor in 1911 de vereniging stopte. Toch was een dorp zonder fanfare een gemis. Zo werd op 1 augustus 1920 opnieuw een fanfare opgericht die wederom de naam Concordia moest hebben. Omdat de instrumenten verkocht waren, moesten er nieuwe aangeschaft worden. Via een bakkersknecht wist men tweedehands Duitse instrumenten te kopen.

Zo begon fanfare Concordia met 23 leden die ieder f 0,10 per week betaalden aan contributie. Bakker Daan Verlouw was de eerste dirigent van de vereniging. Hij werd opgevolgd door Wim Roza die tot de oorlog dirigeerde. Van 1940 tot 1953 heeft de vereniging geen muziek gemaakt. Tot de combinatie in 1969 hebben nog vier dirigenten de fanfare gedirigeerd.

Fanfarecombinatie

In 1969 kwamen de twee verenigingen bij elkaar. Daarna groeide fanfarecombinatie al snel. Momenteel heeft de fanfare 70 actieve leden waarvan er 60 meespelen in het A-orkest.

In november 2003 is de fanfarecombinatie voor de eerste keer uitgekomen in de eerste divisie tijdens het concours in Zaandam. Hier behaalde het orkest een eerste prijs met lof

van de jury en mocht ze vol trots het vaandel van de KNFM in ontvangst nemen. Momenteel

komt de fanfare uit in de tweede divisie van de KNMO en behaalde het in deze afdeling in november 2019 een mooie eerste prijs. Een ander hoogtepunt is dat de vereniging in het najaar van 2014 haar verenigingsgebouw heeft geopend.

Geheel gebouwd met lokale vakmensen en met hun eigen leden en daar zijn ze dan ook erg trots op. Sinds mei 2016 staat het orkest onder de bezielende leiding van Maarten van de Kolk. Samen met hem gaat de fanfare verder op de weg die ze is ingeslagen en kijkt het orkest uit naar een mooi jubileumjaar en een succesvolle toekomst!

Fietsclub 'TOP'

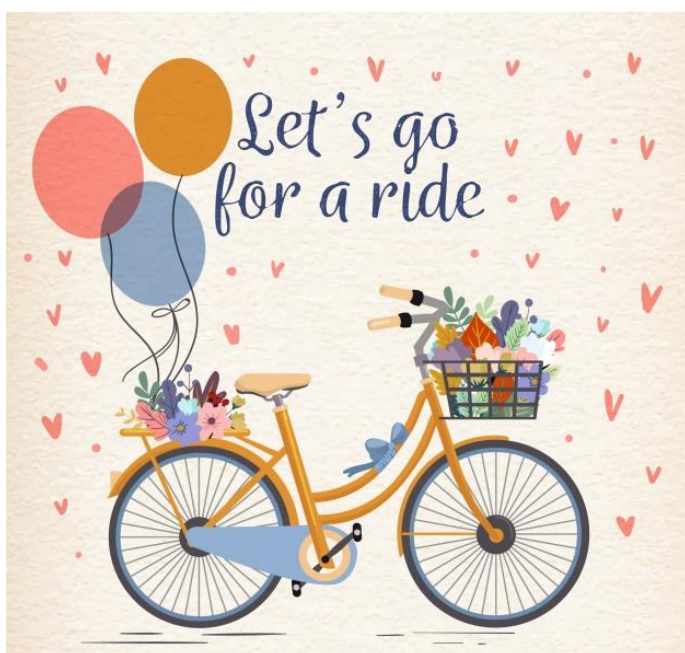
Fietsclub TOP organiseert weer fietsmiddagen

Nu het voorjaar binnenkort weer aanbreekt, wordt het weer eens tijd om te gaan fietsen. Want Nederland is een fietsland geworden en dat juichen wij toe. Fietsen is gezond en leuk. En weet je wat nog leuker is? In een groep gaan fietsen! En die middagen organiseert fietsclub Top uit ons dorp al jaren.

Wij beginnen op woensdagmiddag 15 april en fietsen dan om de 14 dagen met de groep. Cor van Hemert en Celia Biesheuvel zetten een route uit van ongeveer 25/30 km., met een tussenstop. Ergens even een bakje drinken of wat anders nuttigen, wel op eigen kosten. Maar meefietsen met de groep kost niks, geen contributie of zo, nee gewoon heerlijk meefietsen. Je zult je afvragen hoe hard wij rijden. Nou, dat valt wel mee hoor, wij houden rekening met alle mensen in de groep. Echt, wij fietsen niet zo hard. Ik zou zeggen: 'Ga een middag mee, dan weet je of je het leuk vindt of niet!' Iedereen die bij de club gekomen is, die is ook gebleven en dat is een teken dat het goed bevalt en de organisatie in prima handen is.

Op woensdagmiddag om de 14 dagen is de start om 13.30 uur bij dorpshuis De Gaarde aan de Schoolstraat. Om ongeveer 16.30/16.45 uur zijn wij weer terug. Vooraf aan of melden hoeft niet. Wie er op dat tijdstip bij het dorpshuis is, die fietst mee! Komt u ook meefietsen!!

Datums wanneer wij op woensdagmiddag fietsen:

15 april, 29 april

13 mei, 27 mei

10 juni, 24 juni

8 juli, 22 juli

5 augustus, 19 augustus

2 september, 16 september, de laatste keer van dit jaar.

Dit alles onder voorbehoud.

D. Brugmans

Een knallend eind van 2019

Het "Knallend Einde" van 2019

Oranjevereniging Oranje Trouw en de Dorpsraad hadden de handen ineengeslagen om op maandag 30 december het jaar voor iedereen op een gezellige manier af te sluiten.

Met goede herinneringen aan "Heel Hèmert Bakt" werd deze keer een erwtensoepwedstrijd gehouden, waaraan 10 thuishokks deelnamen en wat hadden zij hun best gedaan!

10 varianten op het thema van de alom bekende erwtensoep, met als winnaar de enige mannelijke deelnemer Henri Verhoeven, die tevreden met een

bokaal en tegoedbon van de slager naar huis kon gaan. De 2de en 3de prijs gingen naar Johnne-Marie van Loon en Liseth van de Werken.

De kinderen leverden hun kleurplaten in, die 3 rijen dik werden opgehangen wat een hoeveelheid en wat hadden ze allemaal hun best gedaan!

Terwijl de door de jury verzamelde punten werden geteld genoot iedereen van heerlijke soep en een broodje kroket, een oliebol of appelbeignet en later ook van de erwtensoep.

Het begon buiten al flink donker te worden en het werd tijd om met de lampionnenoptocht te beginnen. Het aantal kinderen (zeker 80!) overtrof ieders verwachting, de snoepzakjes die uitgedeeld werden vonden gretig aftrek!

Voldaan en enthousiast eindigde de optocht weer bij het dorpshuis waar genoten werd van warme chocomelk en glühwein, in afwachting van de officiële prijsuitreiking.

Wethouder Gijs van Leeuwen, altijd enthousiast en dol op Nederhemert, nam zijn tijd om alle prijswinnaars in het zonnetje te zetten.

De volgende kinderen vielen in de prijzen:

Groepen: 0, 1 en 2

1. Laura Vos / 2. Sanne Noorloos / 3. Abigaïl Weijma

Groepen: 3, 4 en 5

1. Nina den Hartog / 2. Nick van Tilborg / 3. Joris Kreling

Groepen: 6, 7 en 8

1. Eva van Heijkop / 2. Janice van de Steenhoven / 3. Marlinde van den Oever

Met tevredenheid kijken we terug op een geslaagde dag, die knallend werd afgesloten!

De fijne samenwerking tussen de Dorpsraad en de Oranjevereniging smaakt naar meer en zodoende is besloten om samen op 5 mei een mooi bevrijdingsfeest te organiseren.

Fotoreportage 'knallend einde'

Fotoreportage 'knallend einde'

Samen lopen Samen hopen Dat op een dag Iedereen kanker *overleven mag*

Onze acties & evenementen t.b.v. de Samenloop:

- ★ Creatieve workshopavond op 1 april
- ★ Carwash met hapjes en drankjes op 16 mei
- ★ Bevrijdingsvuur halen in Wageningen in de nacht van 4 op 5 mei
- ★ Bijdrage in onze donatiebus mogelijk tijdens de Truckshow
- ★ Lekker broodjes hamburger tijdens de Truckpulling

Een actie voor

KWF
KANKER
BESTRIJDING

SamenLoop
voor Hoop®

Bommelerwaard 2020
team Johan van Loon

Volg ons team via Facebook & steun ons via
acties.samenloopvoorhoop.nl/teamjohanvanloon

Oranje Trouw

Koningsdag 2020

27 April is het weer Koningsdag! En ook dit jaar willen wij deze dag met groot en klein gaan vieren. De traditie van een aubade willen we zeker voortzetten. Daarom nodigen wij iedereen uit om 09.30 uur aanwezig te zijn bij het dorps huis. We hissen dan de vlag en zingen het volkslied.

Aansluitend zal er weer een kledjesmarkt zijn. Net als vorig jaar zullen weer de gehele dag bij het dorps huis zijn. Hopelijk is het droog weer, dan kunnen de kledjes voor en naast het dorps huis worden uitgesteld. Bij regen kunnen we naar binnen zodat het toch door kan gaan! Dus alle kinderen kunnen weer beginnen met verzamelen om weer een leuk centje te verdienen met het verkopen, maar ook zeker om iets leuks te kunnen kopen!

Om half 12 zullen we richting de Kapelstoep gaan om daar de zeepkistenrace te laten plaatsvinden. Wie gaat er het snelste de dijk af? En wie behaalt de verste afstand? Dit jaar zullen we ook weer een originaliteitsprijs hebben, dus wees creatief!

We willen jullie ook weer een handje helpen met de opbouw/ombouw van de zeepkist en natuurlijk ook het spuit- en schilderwerk. Daarom is iedereen weer welkom op woensdagmiddag 22 april van 14.30 uur tot 17.00 uur bij Gerrit Robbemondt.

Uiteraard gaan we ook dit jaar weer puzzelen tijdens de fietstocht! We zullen weer een mooie route maken en ons best doen om leuke foto's te schieten! Iedereen kan tussen 15.00 en 15.30 uur inschrijven bij het dorps huis. Je mag daarna gelijk vertrekken!

Net als vorig jaar gaan we ook weer een 'gewoon' rondje fietsen. Niet iedereen houdt van puzzelen maar misschien wel van lekker een rondje fietsen. Daarom hebben we ook dit jaar een route uitgestippeld door onze mooie omgeving. De route zal ongeveer 30 km zijn.

Rond half 7, als iedereen terug is tenminste, zullen we de prijsuitreiking van de zeepkistenrace en de fotofietspuzzeltocht doen.

Op deze dag zijn er ook zeker weer heerlijke friet, snacks, warme en koude dranken te koop! Om een ieder tegemoet te komen zullen wij wederom op ieder drankje 0,50 bijdragen. En uiteraard vergeten we de suikerspinnen niet, deze zullen we natuurlijk ook weer maken! We hopen er met z'n alle een mooie dag van te maken.

Programma Koningsdag 2020:

Locatie:	in/rondom Dorps huis de Gaarde
09.30 uur :	aubade
10.00 uur :	kledjesmarkt
11.30 uur :	zeepkistenrace
15.00 – 15.30 uur :	inschrijven fietstocht (daarna mag men gelijk vertrekken)
18.30 uur :	prijsuitreiking fietspuzzeltocht & zeepkistenrace

Agenda Oranjevereniging 'Oranje Trouw' Nederhemert

Zaterdag 11 april	Proeftrek van 10.00 tot 16.30 uur
Woensdag 22 april	Zeepkistbouwen 14.30 tot 17.00 uur
Maandag 27 april	Koningsdag
Dinsdag 5 mei	Bevrijdingsdag
Vrijdag 29 mei & zaterdag 30 mei	Truckshow
Vrijdag 29 mei	Foute party
Maandag 1 juni	's middags oldtimer tocht
Dinsdag 2 juni	40+ middag
Woensdag 3 juni	Kindermiddag en 's avonds kienen
Vrijdag 5 juni	Truckshow

Fitnesscentrum in Nederhemert

EEN SPORTSCHOOL IN NEDERHEMERT!

LOKAAL 23 FIT

voor groepslessen onder begeleiding van een fysiotherapeut

**FEESTELIJKE
OPENING
ZATERDAG
13 JUNI
10:00 - 13:00**

Kom ook en win een half jaar gratis fitness of misschien heb jij wel de sterkste hand van Nederhemert en win je een Hèmerts pakket.

In het gezondheidscentrum op de Boterbloemstraat 23 is na een flinke verbouwing een nieuwe sportschool gerealiseerd: Lokaal Fit 23. Hier vinden doordeweeks van maandag tot en met vrijdag groepslessen plaats, zowel overdag als 's avonds.

De groepslessen bij Lokaal Fit 23 zijn onder begeleiding van een fysiotherapeut. Iedereen die meer wil gaan bewegen, fitter wil worden en/of wil afvallen kan hier terecht. Ook wanneer er sprake is van lichamelijke en/of psychische klachten en je daarom goed begeleid wilt worden. Of je nu heel sportief bent of juist helemaal niet, dat maakt niet uit. De fysiotherapeut houdt rekening met alle specifieke wensen, zodat er voor iedereen voldoende uitdaging is. Er is keuze uit fitness (gericht op onder andere kracht en conditie), circuit training en pilates. Ook is er een leuke 65+ groep voor ouderen die meer willen bewegen. Naast de groepslessen is er ook de mogelijkheid voor personal training en coaching op leefstijl.

DE SFEER IS BELANGRIJK

“Ik krijg goede begeleiding bij de fitness. Daarnaast is het ook heel gezellig.” – Colinda, 54 jaar

Sfeer vinden we heel belangrijk. We doen dan ook ons uiterste best om ervoor te zorgen dat je plezier krijgt in het sporten. Want als je er plezier in hebt, dan hou je het natuurlijk veel gemakkelijker vol.

We zijn erg trots op onze nieuwe ruimte en willen dat natuurlijk graag laten zien. Dat doen we op zaterdag 25 april. Van 10:00 tot 13:00 uur is iedereen welkom om een kijkje te komen nemen met een kopje koffie/thee erbij. Herken jij nog details uit het oude basisschool lokaal?

Meer informatie over Lokaal Fit 23 kun je vinden op de website www.lokaalfit23.com. Voor vragen kun je ook mailen naar: clarissa@fysiocompany.nl of stuur een bericht via WhatsApp naar 06-21365006.

“Met de circuit training werk je op een gezellige manier aan je lichaam en je conditie.” - Elize, 18 jaar

Mariska Ronner

Clarissa van Maaren

Sander Vissers

Thirsa Koebrugge

Frank de Jongh

Tim van der Stam

Fysiocompany Nederhemert

Ook de fysiotherapiepraktijk in het gezondheidscentrum heeft een grote verbouwing ondergaan. Sinds de start 9 jaar geleden, is de praktijk hard gegroeid en verandering aan het pand was daarom noodzakelijk.

Er zijn nieuwe, moderne behandelkamers gerealiseerd. We laten ze graag aan jullie zien bij de opening.

Nieuwsbrief huisartsenpraktijk

Er is weer nieuws vanuit de huisartsenpraktijk in Nederhemert, we beginnen met het personeel.

Rand Edlebi afkomstig uit Syrië loopt in onze apotheek stage. Zij doet de opleiding apothekersassistente aan het ROC midden Nederland. Rand is er elke woensdag en donderdag. Zij zal t/m juni aanwezig zijn (en nog een aantal weken in het najaar).

Ook hebben wij per maart jl. een nieuwe huisarts in opleiding van de Huisartsenopleiding in Utrecht, namelijk Amber Garritsen. Hieronder stelt zij zich aan u voor.

Voor de meesten van jullie zal ik een nieuw gezicht zijn in de huisartsenpraktijk van den Dool, maar mijn naam is Amber Garritsen en ik ben per maart 2020 begonnen met de huisartsenopleiding. Van kleins af aan riep ik al 'ik wil dokter worden'. Tijdens mijn schoolperiode heb ik mij hier ook volledig op gefocust en kon ik succesvol starten met de opleiding geneeskunde. Tijdens mijn coschappen in het ziekenhuis merkte ik dat het contact met patiënten vluchtiger was, dan in de huisartsenpraktijk. Daarnaast vond ik het heel interessant dat je als huisarts, over het algemeen, het eerste aanspreekpunt bent voor diverse vragen. Toch ben ik na mijn arts examen in 2019 eerst aan de slag gegaan in een verpleeghuis in Wageningen. Hier heb ik veel ervaring opgedaan met de oudere populatie, maar miste ik ook de affiniteit met de jongere generaties. Dit heeft mij doen besluiten om te kiezen voor de huisartsenopleiding. Aankomend jaar zal ik worden opgeleid door dokter van den Dool. Ik zal op maandag, woensdag, donderdag en vrijdag aanwezig zijn in de huisartsenpraktijk. Wie weet tot op het spreekuur!

Met vriendelijke groet, Amber Garritsen

Onze doktersassistente *Gera de Haan* is terug van zwangerschapsverlof. Zij is bevallen van een gezonde zoon, genaamd James. Dokter *Hartman* is inmiddels ook bevallen van 2 gezonde zonen, genaamd Thijs en Hidde. Haar verwachten we in juni terug.

Nu bekend is dat het coronavirus ook in Nederland is, willen we u graag wijzen op de tips en adviezen die te vinden zijn op thuisarts.nl of RIVM.nl

Ook heeft GGD Gelderland-Zuid heeft een callcenter ingericht voor vragen van burgers omtrent Corona. Inwoners van de regio Gelderland-Zuid kunnen met vragen bellen naar 088-1447272.

Bestellingen apotheek

Vanaf maart wordt de apotheek nog maar 2 keer per week beleverd door onze groothandel namelijk op maandag en woensdag. Vergeet dus niet op tijd uw medicatie te bestellen. Gelieve hier rekening mee te houden. Het is ook mogelijk de chronische medicatie automatisch te laten klaarzetten. U kunt de apothekersassistente vragen naar de mogelijkheden.

Verhuizing

Zoals u wellicht al heeft gezien, heeft er een verbouwing in ons gezondheidscentrum plaats gevonden. Onze POH – somatiek is verhuisd naar een nieuwe kamer, namelijk die naast de bloedprikkamer.

Met een hartelijke groet medewerkers Huisartsenpraktijk van den Dool

Oproep artikelen voor de dorpskrant

De redactie van de dorpskrant vergadert altijd nadat de krant weer in uw brievenbus is gevallen. Als u de krant ongeveer uitgelezen heeft, komt de redactie weer bij elkaar om na te denken over de nieuwe krant. Het is vaak niet moeilijk om artikelen te vinden. Veel mensen werken bereidwillig aan alles mee waar ze voor gevraagd worden.

Zo hebben we vaste rubrieken zoals de nieuwgeboren baby's, de pasgetrouwen, de huwelijksjubilarissen en zo nog een aantal vaste artikelen en columns die de krant vullen. Soms willen we graag

een themanummer maken en vragen we daar de medewerking van de lezers voor. Die oproepen zetten we dan op de facebookpagina.

Omdat wij ook wel weten dat niet iedereen dat leest doen we nu een oproepje in deze krant en hopen heel erg dat u hier gehoor aan geeft.

Eerder vroegen we of er mensen iets wilden schrijven over het **kattekwaad** wat ze vroeger uithaalden. Omdat we hierover nauwelijks respons kregen langs deze weg nog maar een keer een oproep: Wie schrijft??

Verder willen we uw aandacht vestigen op het feit dat we **75 jaar geleden bevrijd**

zijn. Ook in deze dorpskrant leest u over de dingen die in Nederhemert gebeurd zijn.

Omdat we in juni graag een **themanummer** willen uitgeven vragen we aan degenen die de **oorlog en bevrijding nog meegemaakt**

hebben om daar iets over op te schrijven. Vindt u dat moeilijk en wilt u er wel iets over vertellen? Dan is het fijn als u contact opneemt met één van de redactieleden. De dorpskrant is een krant die blij uit de brievenbus wordt gehaald. Het is een krant van ons allemaal. Schrijft u mee voor het themanummer "75 jaar bevrijding"?

V.l.n.r.: Gerda - René - Jenny - Willemien – Dirk – Wim

Rouw

*Eindig is het verdriet,
oneindig het*

gemis

Op 9 januari 2020 overleed

Wim Smits

echtgenoot van Ina Smits - Bracht

in de leeftijd van 73 jaar

Laatst gewoond hebbend: Sterakker 12

Op 18 februari 2020 overleed

Diena Antonia van Genderen - Bodmer

weduwe van Gerrit Lambertus van Genderen

in de leeftijd van 92 jaar

Laatst gewoond hebbend: Ormelingsstraat 22

Inhoudsopgave

Colofon en voorwoord	1
Nieuwtjes van de dorpsraad	3-5
Onze kleinste Hèmertsen	6-9
Gedicht 'Watersnood anno 1995'	10-11
Wij moesten vluchten	13-17
Hoog water 1995 op 't eiland.....	18-21
Hèmertse held(in)	23
't Kloske, Hèmerts dorpswinkeltje	24-25
Hèmertse ondernemers.....	27
Inwoners van de 'Sterakker'	28-29
Twintig vragen aan 'Leentje den Dekker'	31
Boek: 'Daar gaat een dominee voorbij'	32-33
Vijf en twintig jaar de 'Watervogel'	36-37
Column jan van Wijk.....	38-39
Agent in Nederhemert	41-43
50 jaar getrouwd.....	45
55 jaar getrouwd.....	46
60 jaar getrouwd.....	46-47
Vanuit de pastorie.....	48-49
Van Betje Oomen	50-51
Uit vroeger jaren postbode Hen de Booi	52-53
Uit vroeger jaren postbode Piet de Post.....	54-55
Column de vrouw met de hond	57
Namen op huizen	59
Bange dagen in oorlogstijd (3)	61-63
Jubileumjaar 'Juliana-Concordia'	64-65
Fietsclub TOP.....	65
Een knallend einde van 2019	67-69
Samenloop voor hoop	71
Oranje trouw	73
Fitnesscentrum	74-75
Huisartsenpraktijk	77
Oproep.....	79
Rouw.....	81
Inhoudsopgave	84